

Litt om slekten på

«HANSGARDEN»

Nørve i Ålesund

Tidl. Borgund

Av Jenny Nørve

L929.2
NØRVE

Litt om slekta på
„HANSGARDEN”

Litt om slekten på

«HANSGARDEN»

Nørve i Ålesund

Tidl. Borgund

Av Jenny Nørve

Sunnmørspostens trykkeri

Ålesund 1976

ÅLESUND BIBLIOTEK

FORORD

L929.2
Nørve
ex3

Min far, gårdbruker og disponent Hans Knudsen Nørve, 1862—1949 har samlet og skrevet ned mange og verdifulle opplysninger om gården og slektene som har bodd her på Nørve. Men meget er i løse papirer, og trenger å samles.

Likeså har min eldste bror, Knud H. Nørve samlet meget stoff, som han dessverre døde så altfor tidlig fra. Men det meste har vært om mennene som har drevet gården, kvinnene er bare så vidt nevnt. Og hvad de har betydd på en bondegård har neppe vært forstått og verdsatt.

Jeg har derfor mest samlet stoff om kvinnene her på gården og deres bakgrunn.

Til dette har jeg fått hjelp, først av min mor, som har fortalt om sin slekt fra Finnes, Skylstad, m. fl. steder, og dette skrev jeg heldigvis ned. Og ellers har jeg fått god og verdifull hjelp, foruten fra bygdebøker, av Ola Kvalsund, Signy Starheim, Kristian Viddal, Ivar Grøvik og ikke minst av Magnar Kruse Bjørge, som har hjulpet med utfyllende stoff, kontrollert ættetavlene og ellers vært til hjelp på mange måter.

Alle disse skylder jeg stor takk!

Nørve, Ålesund i september 1975

Jenny Nørve

OM GÅRDEN NØRVE-LILLE

Den første vi kjenner til som drev gården, den gang alle 3 bruk, var Engelbert Yvarson, f. ca. 1440, d. 1520. Etter ham eide og drev Jon, Gjerke, Engelhart, Einar og Lars gården. Lars, sammen med de to andre eierne (gården var nu delt i 3 bruk) solgte gården til Volda kirke i 1630 og satt sjøl på bygsel. Dette var midt i Norges verste vanmaktstid med uår og tunge skatter, og eierne måtte nok dele skjebne med så mange andre på denne tid, som måtte sitte som leilendinger på sine gamle odelsgårder, for far skriver at kjøperen var kongen. Det var nok skattene de ikke lenger maktet.

Senere ble garden pantsatt til Hannibal Sehested, som nokså snart måtte gi den fra seg, og den gikk over til Giskegods og herfra til søstrene Margarete de Finne og Henninge Smith og videre til mad. Stud i Hanken i Borgund. I 1726 overdro hun eiendommen til sin forvalter Hans Møller, som en måned etter solgte de 3 bruk til brukerne.

Hittil har alle 3 bruk oftest vært nevnt under ett, men heretter gjelder det bare bnr. 1 og 2, det bruk som senere er nevnt som «Hans-gården» i daglig tale.

Den første av vår slekt som vi vet om eide og drev gården var Ole Knudsen fra Krogsethagen på Gryttestranden. Han var en yngre sønn av Knud Askildsen Hagen (Krogsethagen), som igjen var en sønn av Askild Olsen Stor-Engeset. Askild Olsen er nevnt på Engeset i årene 1633—ca. 1670. Tidligere er samme navn nevnt på Leite, så han kommer antagelig derfra. En yngre sønn av Askild kom så til Krogsethagen — Knut Askildsen — og hans sønn Ole Knudsen ble gift med enken av den tidli-

gere bruker av Nørve, Ole Ingebrigtsen, som kom bort på sjøen 37 år gammel.

Fra den eldste av de kirkebøkene vi har fra Borgund, har vi en avskrift ved M. Rogne:

«Anno domini 1710 den 10. september blef troloffuet Ole Knudsen Lille-Nørve, ungkarl, og Birthe Aagesdatter, enke. Caveringsmænd: Henrik Pedersen Woldsdal og Jon Larsen Lille-Nørve.»

Ole Knudsen bygslet først gården i 1710, fornyet den i 1720 (2½ mellag). Men da gården ble til salgs i 1726, kjøpte han den av Hans Møller.

Vi har en avskrift av dette skjøte:

«Hans Møller, kongel. Maj. tiendeforpakter udi Søndmørs fogderi kjendis og herved vitterliggjør at have solgt, skjødets og afhendet til den erlige dannemand Ole Knudsen Lille-Nørve 3 mellag eller 2 pund 6 mark fiskerleie med bøxel udi gården Lille-Nørve i Borgen skibrede beliggende, som han selv bebor, bruger og besidder, sampt $\frac{1}{3}$ udi den husmandsplads, kaldet Kolvigen, hvilke nu beboes af Tore Gregoriussen, og som med mig derfore efter forening er betalt mindste penge med fleste, så skal bemelde jordepart, sampt $\frac{1}{3}$ af husmandspladsen med ald dens tilliggende herlighed, det være sig ager og eng, skov og mark, fiskevand og fægang fra fjelds til fjære indtet undtagen i nogen maade, som der tilligge og af Arilds tid tilligget haffuer eller med rette tilligges bør, efter dags følge og tilhøre før nevnte Ole Knudsen, hans hustru, børn og sande arfinger til eighed og besiddelse, uigjenkaldet af mig og mine arfinger som finder os efter denne dag dertil ingen lod, del eller ved at hafue i nogen maade.

Det til stadfæstelse under mind haand og segl.

Datum Bierkevaag den 12. augusti 1726.

Hans Møller.

Ole Knudsen var født ca. 1680 på gården Krogsethagen, død på Nørve 1753. Brithe Aagesdatter var født 1667, død 1753.

Deres sønn Ole Olsen Nørve, f. 1711, d. 1783, fikk skjøte på gården 6. juli 1744. Jeg gjengir også en avskrift av dette:

— Skjøde —

«Jeg underskrefne Ole Knudsen Lille-Nørve, kiendis og herved vitterliggjør at jeg af frie villie og velberaad hu haver solgt, skjødets og afhændet til min kjære søn Ole Olsen de til mig tilhørende 3 mellaug fiskelandskyld med bøxel i gaarden Lille Nørve i Borgen skibrede beliggende tillige med tredieparten i husmandspladsen Kolvig, og som han mig derfor haver betalt den summa vi var acorderit om, d.v.s. for hver mellaug 15 rixdaler, tilsammen 45 rixdaler, siger fem og firgetyve Rixdaler, saa skal førskrevne mellaug med $\frac{1}{3}$ del i benevnte plads herefter følge og tilhøre ham, hans hustrue og arfinger som en frie eiendom i alle maader, med alt som dertil ligger og tilligget haver eller heretter tillige bør, af hvad nævnes kand, likesom mig og følge mit i hænde havende skjøde af dato 12. aug. År 1726 af afgangen Hans Møller er solgt og beskrevet, hvorfor jeg skal være og blive hans rette hjemmelsmand, hvilket jeg tillige med skjødets videre vished under min haand og zignet bekræfter i overværelse af de tvende dannemænd Sjuer Joensen Wedde og Rasmus Eriksen Bjørge, som tillige til vitterlighed underskriver og forsigler paa tingstedet Magdevaagnes den 6te juli i År 1744.

Ole Knudsen Lille Nørve

Til vitterlighed efter begjær

Sjur Wedde Rasmus Eriks. Bjørge»

Det gjengis også en avskrift av kirkebok for Borgund 1711.

«Anno 1711 domini 10 Trinitatis havde Ole Knudsen Lille Nørve en Ole til daaben. Hans faddere: Søren Jensen Fischer, lensmand, Henrik Voldsdal, Peder Lille Nørve, Mette Didriksd. Løkken, Marte Pedersd. Lille Nørve.»

Etter tidens skikk fikk han navnet Ole etter Brites første mann, da dette ekteskap var barnløst.

Om Ole Olsen skriver far:

«Han fikk av sin far skjøte på gården 6/7. 1744. Han var en formuende mann. Han eide utenom Nørve, Skarbøen i Dale, Dyb, Hatlen og Gåseidnes i Borgund. Ved skifte efter

ham i 1783 av de faste eiendomme fikk enken Eli Ingebrigtsd. gården Hatlen, og av barna fikk Lars gården Skarbøen i Dale, Amund Ekrem gården Dyb og Gunder Grytebust de 9 mark i Gåseidneset.»

I 1760 kjøpte han også gården Alvik i Borgund — 1 vog og 9 mark — for 63 riksdaler. Den ble solgt i 1766 til brukerne.

Foruten de ovenfor nevnte barna vet vi at han hadde sønnen Ingebrigt Olsen Nørve, kjøpmann i Ålesund, f. 1739, d. 13/8 1804. M. Kruse Bjørge skriver om ham bl.a.:

«Han var handelsmann og gjestgiver på Ols plass i Ålesund (nå Apotekergata). Han var meget rik. Boets bruttoformue utgjorde 9998 riksdaler, 2 ort, 15 skilling. Boet eide 22 store gårder på Sunnmøre og i Romsdal. Gift i huset på Helten med enke Maren Jentoft Leth 2/5 1770. Deres eneste datter Maren (kalt Massi) ble i 1792 gift med kjøpmann fra Bergen, Didrik Haslep Hjort Stuvitz. Han ble koffardifarts-kaptein, og bodde i Ålesund.»

Ole Olsen var født 1711, død 1780. Han var lagrettemann og prestens medhjelper. Ble i 1732 gift med Eli Ingebrigtsd. Godø, 1707—96. Om hennes slekt se Sæmundætta i Godøy.

Ole og Elis eldste sønn, (1735—1818), Lars Olsen Nørve, fikk skjøte av faren 5/5 1756. Vi har også avskrift av dette, men det er nokså likt de andre to, og prisen på gården er også den samme, 45 riksdaler, samme vidde og rettigheter, så jeg synes det er unødvendig å gjenta det her. Han arvet også gården Skarbøen i Dale ved arveskifte etter faren i 1783. Han ble i 1759 gift med Sidsel Andersd. Hessen, 1740—1820. Opplysningene om ham er ellers nokså knappe. Ved skifte etter ham i 1818 nevnes disse barna: Knud Larsen, gift, Ole Kummervold, Nordmøre, gift, Karen, gift med Otto R. Leine, Herøy, Sidsel, gift med Knud H. Alnes, Henninge, gift med Arne Lille Nørve (senere med Ingebrigt Monsen Kjærstadstøl).

Sønnen Knud Larsen, f. 1771, d. 1826, fikk skjøte på gården i 1794. Om ham skriver far:

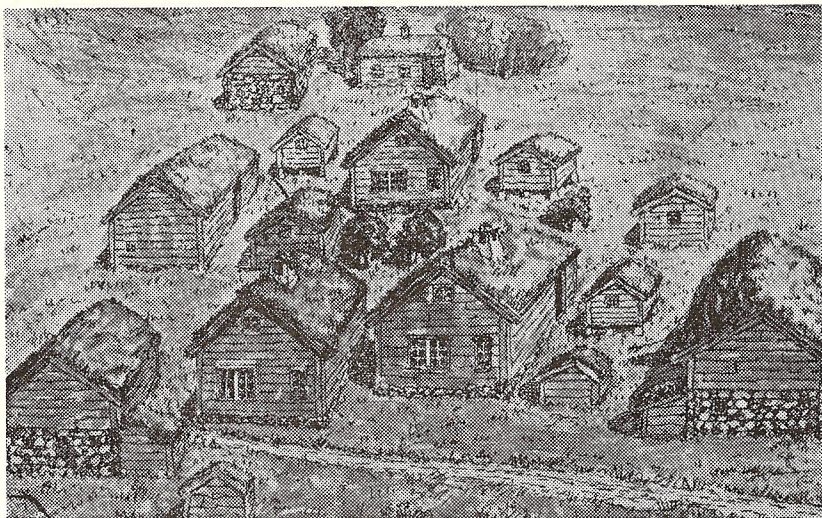
«Han har først vært sjømann og seilte mange år i utenriksfart på Middelhavet. Sjølivet fortsatte han med også etter

overtagelsen av gården med egen jakt på kysten her. Noget som bidrog til det var nok at han ved giftermål var knyttet til tvende handelsfamilier her. Dette skaffet ham nok rummeligere levevilkår. Han var en framifrå jorddyrker og rydder og øket jordarealet og avkastningen. Her på Nørve var da tre like store bruk, men ved oppmåling av skylddelingskommisjonen i 1864 viste det seg at hans bruk hadde en vidde av 88 mål dyrket jord, mot hvert av de andre 58 mål. I hans tid er anført ett års avling: 4½ td. bygg, 28 td. havre, foret 1 hest, 11 kyr, 25 sauer og 2 griser, nesten like meget som de to andre bruk tilsammen. Knud Larsen ble i 1802 gift med Anne Marie Larsd. Ytterland, f. 1781. Hun døde i 1813. De hadde barna: Hans 8 år, Lars 6 år, Laurens 10 år. Han ble senere gift med Brit Martinusd. Osnes. Barna da: Ole, Brit, Andrine, Ingeborg, Marthe. Mange av disse ble gift på gårder på Valderøy. Laurens med Lars L. Skjong på Kristianagården, Ole med Karoline — Jangården, Marthe til Gjertgården og Ingeborg Sesilie til Jakopsgården. Andrine ble gift med Ole Martinus Ellingsen Brauteset i Ørsta. Om sønnen Lars, se neste side, og om Anne Marie f. Ytterlands slekt, se Ytterland, Vatne, Høegh m. v.»

Knud og Anne Maries eldste sønn, Hans Knudsen, f. 1805, d. 1885, overtok gården i 1826. Han ble i 1829 gift med Ingeborg Laurens Petrine Volsdal, f. 1807, d. 1879. Om ham skriver far i sin slektsbok:

«Han la sin kraft i jordbrukets drift og utenom det torskefiske i Borgundfjorden. En interessert og dyktig jordbruker var han, men offentlige tillitsverv skydde han som pesten. Noe bidro nok til dette at han var skrøbelig til fots, så han kom svært lite utenfor gårdens grenser. Foruten sønnen Knud hadde han døtrene Karen, som ble gift med Thomas Holen på Sula, og Marie, som ble gift på Skjong. Karen ble tidlig enke og ble senere gift med Peter Roaldsand. De bodde på Holen ved Langevåg og har etterslekt der.

Da Hans overtok gården, overlot han en del av bruket til sin bror Lars, og ved innlegg av utmark ble det et pent

Gamletunet på Nørve — før 1864.

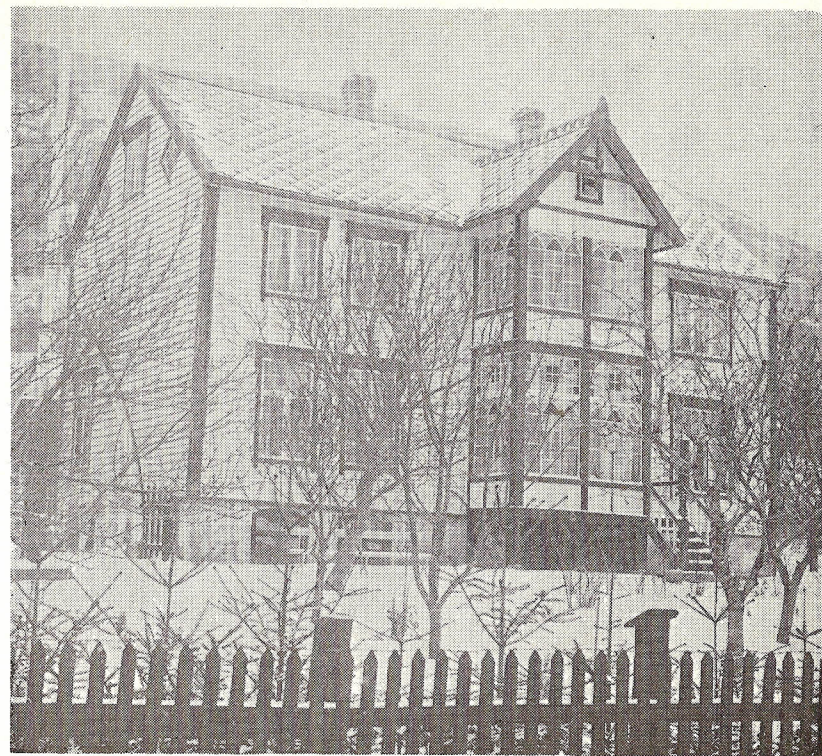
bruk og har gått under navnet Krikaplassen til i dag, og som underbruk av Hansgården.»

Her følger avskrift av en folketelling og statistikkoppgave fra år 1845:

«Hans Knudsen, husbond, selveier. Har 3 hush. 16 personer, derav 1 kårfolk, 2 tj.drenger, 3 tj.piker, 2 ugifte sønner, 4 ugifte døtre. Gårdens utsæd: 1 tønne bygg, 5 tønner havre, 3 tønner poteter. Gårdens buskap: 1 hest, 10 kyr, 12 får, 1 gris.»

Tidligere var alle tre gårdene bygd omkring samme tun, men da der ble foretatt utskiftning i 1864, ble der bygd ny hovedbygning lenger i øst hvor husene nu står + stabbur, mens borstua kom senere. Husene har ellers vært bygd på etterhvert som familien øket og kravene ble større. Den største forandring var i 1903. Da ble huset hevet, så det ble høyere under taket i kjeller og første etasje. I tillegg ble bygd bakover nytt kjøkken i første og annen etasje og soverom i alle tre etasjer.

Knud Andreas Severin Nørve, f. 1837, d. 1916, sønn av Hans og Petrine f. Volsdal, overtok gården i 1862. Om ham skriver far i sin slektsbok i 1942:

Nørvehuset ca. 1903—1950.

«Ved siden av gårdsdriften drev han noe hesteskyss, således postkjøringen, til den ruten ble nedlagt. Han drev også vinterfiske på havet og som båtfører. Etter å ha sluttet havfiske, drev han smågarnfiske i Borgundfjorden, og han var en heldig fisker. Hadde også andel i notbruk og var en meget interessert jordbruker. Da der i hans tid ble foretatt utskiftning av utmarken og gården ble tillagt en del innleggsmark, gikk han i gang med innhegning og nydyrking. Han var sterkt interessert i skogplanting, og etterat han var blitt kårmann, begynte han å kjøpe nåleskogplanter som han satte ned, og der er nu pen skog etter hans planter. Han kom tidlig med i kommunestell og var en tid direksjonsmedlem av Borgund Sparebank. Var en tid også

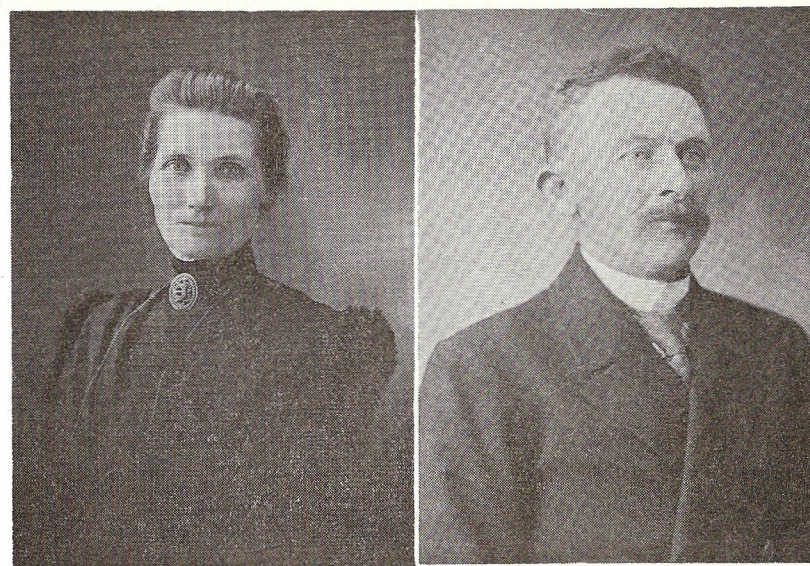

*Lauretse Nørve, f. Skjong.
1834—1899.*

*Knud H. Nørve.
1837—1917.*

herredskasserer og i mange år medlem av herredstyret og skjønns- og takstmann i et langt tidsrom.»

Ved siden av disse nøkterne opplysninger vil jeg få føye til litt: Bestemor døde tidlig, så bestefar var meget hos oss. Et av mine første minner et at jeg satt på bestefars kne og lærte barnesanger, «Ride, ride ranke», «Klappe, klappe søte» m. fl. De tre eldste, Knud, Laura og Anna, fikk også være med på lange sykkelturner til Romsdalen m. fl. steder, og da han overlot gården til far, holdt han tilbake de to plassbruk Krika og 1/3 av Kolvikplassen. Disse gav han senere, i 1911, til oss barnebarna, og med den prisstigning der har vært på tomtegrunn, har dette gitt oss adskillig rommeligere kår enn vi ellers ville hatt. Knud H. Nørve var gift med sin tremening Lauretse Kristend. Skjong. Hennes foreldre var Kristen Kristensen Skjong 1825—66 og Marte, f. Gjøsendseter 1804—. Om henne se Skjong m.v.

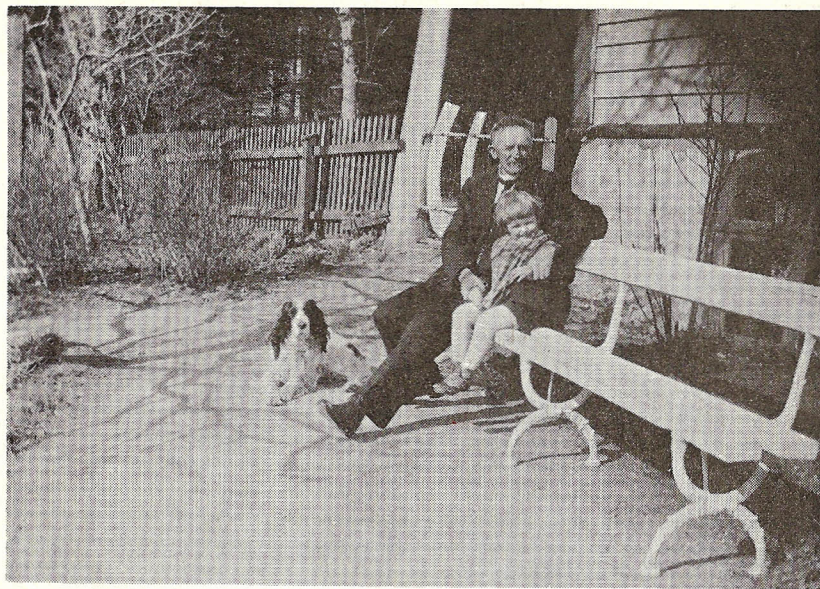
*Karoline Nørve, f. Finnes.
1863—1900.*

*Hans K. Nørve.
1862—1949.*

Hans Laurits Knudsen Nørve 1862—1949 var eneste barn av Knud og Lauretse Nørve. Han overtok gården i 1885. Om han skriver jeg av fra «Norges Næringsveie i tekst og bilder» — en bok som kom ut i 1920-åra:

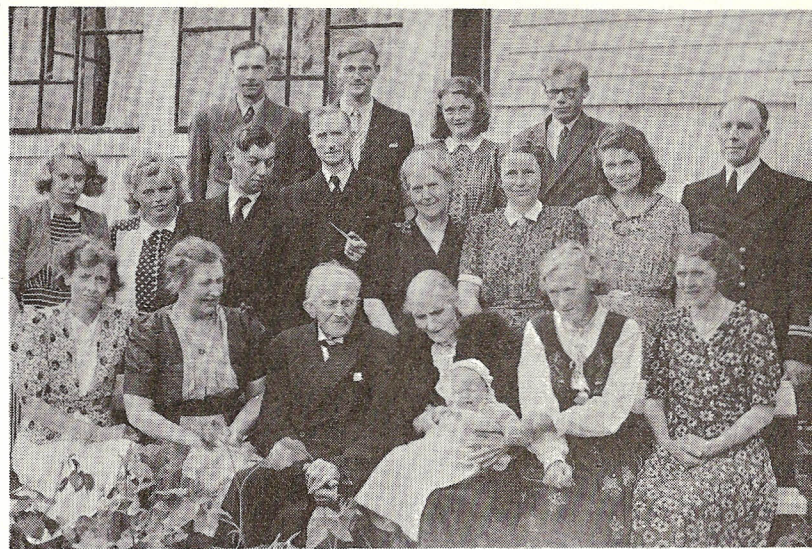
«H. Nørve, Borgund, Alesund.

Hans Nørve er født 12. januar 1862 på gården Nørve i Borgund. Etter å ha tatt middelskoleeksamen i 1881 begynte han med gårdsarbeid, og i 1885 overtok han sin farsgård Nørve, som han fremdeles driver. (I 1922.) Denne er oppdrevet til et mønsterbruk, og er utvilsomt herredets mest veldrevne og opparbeidede gård. Da denne ikke helt kunne tilfredsstillende hans virketrang, startet han i 1898 A/S De forenede Botlenoseselskaper, der med fem skip drev hvalfangst i Ishavet, og anla for tilvirking av såvel selskapets fangst som for andre et større oljedamperi på Tyskholmen ved Borgund.

Hans Nørve, senior og junior, tatt ca. 1924.

I 1913 ble selskapet oppløst, og han overtok da kokeriet for egen regning og samtidig betydelig utvidet og moderniserte det, så det for tiden er det mest moderne og største anlegg i sitt slag i landet. Ved siden av drev han forretning i medisintan og industriell tran. I 1916 startet han sammen med to andre en torvfabrikk, Klungnes i Romsdalen, som nu er oppe i en årsproduksjon av 1200 tonn. Den drives med elektrisitet, og torven kjøres med en 800 meters taugbane til sjøen, hvor moderne silo er oppført. I 1918 fikk han sammen med endel gårdbrukere i stand et selskap for anlegg av en kalkmølle under firmanavn Borgund Kalkstensmølle, og han er direksjonens formann. I 1920 har han for egen regning bygget en såpefabrikk. Den er bygget for en produksjon av 400 kg toilettsåpe daglig og skal drives med elektrisk kraft. Ved siden av har han i en årrekke vært direktør i Aalesunds Landmandsbank, viseordfører i herredstyret, ordfører i fattigstyret, i skolestyret og lignings- og overligningsstyret, samt forlikelseskommissær og åsteds-

Fra diamantbryllupet 30. juni 1945.

kommissær m. m., men i de siste år har han trukket seg for det meste tilbake fra det offentlige liv og kun ofret seg for sine forretningsinteresser.»

Hans Nørve var også en foregangsmann når det gjaldt skogplanting, og har fått Daaes hederspris for dette og en rekke sølv- og bronsemedaljer og andre premier for jordbruksdrift.

Såvidt jeg vet var han den første som anla plantefelt på Aksla og fikk plantet ca. 65 mål med gran, furu og lerk. Det meste av dette har vært plantet av skolebarna fra Nørvesund. De første trærne var plantet i 1892. (Av skolebarna.) Klokker Syltevik i Alesund, tidl. lærer og kirkesanger i Borgund, fortalte om dette:

Det var skolebarna fra Nørvesund som plantet, og Syltevik var med og ledet arbeidet. (Syltevik var selv levende interessert i skogplantingsarbeidet).

Den første dag gikk alt fint, men dagen etter var det ingen av barna som møtte opp. Foreldrene var blitt enige om at barna ikke fikk gjøre gratisarbeid for «kaksane» på Nørve.

Men Syltevik fikk sendt bud til skolen i Langevåg, og dagen etter kom to båtlaste med skolebarn derfra og plantet. Da barna fra Nørvesund fikk vite dette, ville de og være med, og senere var der ingen vanskeligheter og skolebarna herfra har plantet det meste av skogen på Nørve. 40 år senere kom også skoglaget til, men da var her ikke stort igjen å plante.

Han var også levende interessert i avholdssaken, og ofret megen tid på dette arbeidet.

I eldre år drev han meget med historiske studier og mest da om Borgund og om gården og slekten her på Nørve, og takket være hans samlerarbeid har jeg så å si gått til dekket bord.

Han døde i 1949, snart 87 år gammel. Denne sangen, skrevet av hans svigerdatter Anna Heltzen Nørve, ble sunget ved begravelsen:

Mel: Jesus styr du mine tanker.

*Kjære far, det kom så stille
til ditt leie dødens bud,
lukket dine øyne milde,
bar din sjel mot lysets Gud.
Alderdommens savn og smerte
fikk du legge av i fred,
følge lengslen i ditt hjerte
inn til himlens herlighet.*

*Men det er så tungt å skilles,
og vi står med sorg igjen,
for vi vet at ingen stilles
i ditt sted som far og venn.
Hvad du la oss varmt på sinne
ved eksempel og i ord
vil bestandig grobunn finne
i vårt hjertes akerjord.*

*Alt du vernet om hernelde
trofast og i fedres spor
gav en rik og varig glede
gjennom det som spirer, gror.
Og hvert strå, hvert blomsterøye
bar for dig et lønlig bud
om den allmakt i det høye,
hvorfra jordens liv går ut.*

*Takk for alt fra barndomstiden,
for din omsorg natt og dag,
og for alt du gav oss siden
av ditt store hjertelag.
Gud velsigne dig du kjære,
gi dig hvile god og blid
til vi engang kan få være
sammen efter livets strid.*

Jeg tar også med en sang (samme forfatter) til hans 80-års dag 12/1. 1942:

Mel.: «Norges høitidsstund er kommet. . .»

*Når de 80 år du fyller
her blant slekten i ditt hjem,
alle sammen vi deg hyller
bærer våre ønsker frem.
Og om du dessverre savner
tre av barna i vårt lag,
vet vi deres tanker favner
far og barndomshjem i dag.*

*Signerikt og langt blev yrket
som du kraft og evner gav,
ættejorden som du dyrket
stillet alltid store krav.
Fremtidssyn i plan og tanke
satte sine dype spor,
frodig skog med stammer ranke
dypt i fedrelandets jord.*

*For det rette, for det sanne
gikk du frem med freidig sinn,
fryktløs og med hevet panne
satte du din mening inn.
Av din innsikt og din evne
mangt og meget nytte fikk,
bank, kommune kan vi nevne,
avholdssak og politikk.*

*Tidene har variert
gjennom disse mange år.
like våken, interessert
du i dag iblant oss står,
og om ryggen er blitt bøyet,
gangen kanskje mere tung,
har du ennu smil i øyet,
viljen din er rank og ung.*

*Og når ditt erfarne øye
gjennom alt det dunkle grå
med fortrosthing mot det høye
venter lysning fra det blå,
uten preg av tidens skygge
vil vi ønske i en sum
du i kveldssol, fred og hygge
nytte får ditt otium.*

Hans Nørve ble 30. juni 1885 gift med Karoline Olsd. Finnes. Om hennes slekt se Finnes-Skylstad. I 1945 kunne de feire diamantbryllup her på Nørve, omgitt av slekt og venner. Undertegnede holdt da denne lille «talen»:

«Det hendte en gang langt bak i tiden,
ja, det er over 60 år siden,
inne fra Hjørundfjorden kom en ung begavet jente,
av kunnskapstrang og lærelyst hugen brente,
nå skulle hun på skole for mer å lære,
for kunnskap vet vi er godt å bære!
Men hun fant ikke bare skolen her på garden,
nei, hun vant selve odelskaren,
enige ble de to i å sette bo
og være sammen
i sorg som i glede, i alvor og gammen.
Det ble for begge et virksomt liv,
lite ble det av stunder til «tidsfordriv»,
vi vet jo hvordan det er på en bondegård
med travel onn snart det hele år,
der alt skal ha sitt stell
fra morgnen til kveld.
Og barneflokket vokste og krevet sitt,
vi aner hvad det kostet av omsorg og slit.
Det gikk heller stilt uten store ord,
men arbeidet dere fikk gjort
har satt dype spor.
Og over det hele lød salmesang,
det var mor som sang av sin dypeste trang,
den lød om kvelden ved vår barneseng
og i arbeid og lek i hus og på eng.
Vi lite forstod hvad det var for en gave,
men den løftet vårt sinn fra det små og det lave,
og vendte vårt øye
mot ham vår himmelske far i det høye.
Det føles i dag som et flerstemmig kor
fra skog og fra fjell, fra mark og fra fjord,
en hyllest og takk til far og til mor!

For kjærlighet og for hjertelag
vil vi takke i dag,
for alt vi har fått i stort som i smått,
vi vet dere ville oss alle godt!
Og tretner enn foten mang en gang
og lengter dere etter hvile på livsvegen lang,
da vet vi om en dere aldri vil miste,
Han gir oss fred og kraft til det siste.»

Til mors 70-årsdag — fra Sunnmørsposten:

«Fru Karoline Nørve, Hans Nørves hustru, fyller i morgen 70 år. Fru Nørve har alltid hatt sterke religiøse og sosiale interesser. Hennes evner og krefter har også vært sterkt benyttet i forskjellige institusjoner i Nørvesund. Hun har således i mange år vært formann i Nørvesund kvinneforening for misjonen. Hun har også i lengre tid sittet i Borgund fattigstyre og i styret for Borgund Gamlehjem. Men først og fremst har hun vært en god hjemmets kvinne. Hennes hjelpsomme og bramfrie vesen har gjort henne meget avholdt, og det er mange som på åremålsdagen vil ønske henne tillykke og håpe at hun ennu i mange år må få fortsette å øve sine gode gjerninger både i hjemmet og i alt annet som hun interesserer seg for.»

Denne sangen, skrevet av Anna Heltzen Nørve, ble sunget på diamantbryllupsdagen 30. juni 1945:

Mel: «I rosenlund under Sagashall.»

*Vi møtes alle til fest i dag
og tar en pause fra strevet,
ved åremål av et sjeldent slag
som bare få får oppleve
og gjennom varme ønsker går
der bud fra våre sjele
mot dere to som livets kår
i seksti år fikk dele.*

*En pakt i samhold og kjærlighet
bevart fra begge sider
til alderdommen fikk være ved
igjennem skiftende tider.
Mens fest i sølv og gull forsvant
og blev et vakkert minne,
i dag i skjær av diamant
får bryllupsdagen skinne.*

*Ved plikt og rettferd, i tro og bønn
blev hentet krefter og styrke,
nu senkes freden som takk og lønn
for langt velsignet yrke.
Mot velgjort gjerning som er endt
kan dere trygge smile,
når aftenstjernen nu er tendt
og travle hender får hvile.*

*Og når hos dere vi samles får
og har hinannen satt stevne
fra hver sin gjerning som gjennom år
har krevet innsats og evne,
da føles takken varm og stor,
fordi vi er tilstede
ved høytidsdag hos far og mor
i solskinn, fred og glede.*

*Ja takk for barndoms- og ungdomsår
med alle lysende minner,
som nu i eventyrglansen står
og over hverdagen skinner,
for hjemmets lune fred og ro,
hvor vi var glad og trygge
— i trofast livsvern fikk dere to
bli med og landet bygge.*

*Tross tunge tider for folk og land
med nød og mismotets skygge
har dere gamle holdt tappert stand
fortrøstningsfulle og trygge.
Om foten av og til blir trett
og ryggen er blitt bøyet,
er ånd og tanke klar og lett,
er sinnet glad og fornøyet.*

*Mens som'ren synger sin lyse sang
med glade feststemte toner,
og vi fikk heise vårt flagg på stang
med fred og frihetens voner,
vil vi slå ring om dere to
med felles kjærlige tanker
at livets kveld blir skjønn og god
så lenge hjertene banker.*

Fra Sunnmørsposten tar jeg med et dikt Olav skrev til en morsdag:

«Til deg mi kjære mor» av Olav Nørve.

*Den mjuke hand som varm og linn
strauk tåra av mi kinn,
og den som stude meg
på fyrste vande steg —
å den var di mi mor!*

*Den blide song som gav meg blund
so mang ei lidingsstund,
den røyst eg høyrde fjåg
når eg i vogga låg —
å det var di mi mor!*

*Du stava for meg fyrste ord,
du lærde meg du mor
det beste som eg kan å væra god og sann
å det var du mi mor.*

*Og gjekk eg burt på villan veg
di omsut fylgde meg,
alt det eg kalla mitt det vara du som ditt,
mi kjære gode mor!*

*Kvar helst eg for på denne jord,
du bad for meg du mor,
på livsens tunge veg din kjærleik fylgde meg,
mi kjære gode mor!*

*Og eg er sterk og stor,
lat meg no støda deg
på dine siste steg —
Mi kjære gode mor!*

*Og bøygdest du av livsens slit,
du gav meg all din flit,
no vil eg gi deg att
den kjærleik hjarta batt
til deg mi kjære mor!*

Til mor på 80-årsdagen 4/2. 1943:

Mel.: «Tenk når engang. . .»

*Vi har i hjertekroken innerst inn
et stille sted hvor ingen larm kan nå,
der er det fred, og der får solen skinne
om verden ofte synes kold og grå.*

*Mors bilde er den skatten som vi eier
— i barnesjelen ble den prentet inn,
og følger oss på alle våre veier
som rikdom for vår tanke og vårt sinn.*

*Når kjære mor, de 80 år du fyller
da vil vi bære frem for deg i dag
den varme takken som vi alle skylder
for omsorg, kjærighet og hjertelag.*

*Din fagre heimbygd gav deg kraft og styrke,
med tro og håp i alle livets kår
stod du standhaftig i et strevsomt yrke
til slektens gagn igjennom alle år.*

*Med takk i hjerte og med smil i øye
du minnes alt som til i dag ble nådd,
din arbeidsdag fikk signing fra det høye,
vi ser det spire der hvor du har sådd.*

*Mens tid som svant har skiftet lys og skygge
og livets dype alvor mellom smil
er barndomshjemmet blitt den kjære trygge
og sikre havn vi alltid lenges til.*

*Og langveis fra på tankens lette vinge
vi møtes her i ønsker og i bønn,
Gud signe deg, må fredens klokker ringe
og gjøre livets aften lys og skjønn!*

Karoline Nørve døde i januar 1946, nesten 83 år gammel.
Denne sang ble sunget ved begravelsen 26. januar 1946 (skrevet av Anna Heltzen Nørve):

Mel.: Jesus det eneste . .

*Trygt under blomsterflor
sover du, kjære mor,
frigjort fra verden med smerte og savn,
stille kom dødens bud,
løste deg varsomt ut,
bar deg mot lyset, mot himmelens havn.*

*Jordlivets dag var lang,
trettt ble du mangen gang,
lengtet mot freden, mot hvile og ro.
Høyt over stjernehær
skimtet du målet nær
for all din lengsel, ditt håp og din tro.*

*Takk mor for alt vi fikk
kjærlige ord og blikk,
styrke og kraft som vi hentet fra deg.
Hånden som strøk så mildt,
holdt oss fast, men stilt
fremad på rettens og sannhetens vei.*

*Fra hjertets dype bunn
gav du fra første stund
gavmildt oss alle, de store, de små.
Alltid med hjelpsom hånd
i kjærighetens ånd
vant du de mange som savne deg må.*

*Som solskinn over muld
vil minners rike gull
mildne hvert savn og hver lengsel til slutt.
Fattig blir takkens ord,
men om ditt minne, mor
binder vi blomster som aldri dør ut.*

Karoline og Hans Nørve hadde mange barn:

1. Knud Leonhard Arent	f. 21. mars	1886—1955
2. Laura Johanna Helga	f. 5. mars	1888—1944
Ole, som døde som spebarn		1890—1891
3. Anna Olga Elise	f. 21. august	1892—1957
4. Jenny Kornelia Sofie	f. 9. august	1894
5. Olav	f. 19. oktober	1896—1947
6. Petra (Pet)	f. 20. mai	1899
7. Hjørdis Kirsten	f. 21. april	1901
8. Ruth Bergljot	f. 8. april	1903—1920
9. Gunvor	f. 23. desember	1906

1. Knud L. A. Hansen Nørve, 1886—1955, var den eldste av søskenflokket. Om ham skriver far i sin ættebok 1942:

«Han er utdannet til bankmann og var en tid i Oslo, Tromsø og Namsos, før han kom tilbake hit. For sin utdannelses skyld har han oppholdt seg noe i England og Tyskland.

Skjøte på gården her fikk han i 1921, men han har ikke kunnet ofre seg for gården for sitt arbeid i banken, så derfor drives gården nu av forpakter, og en del av den som gartneri av en av hans søstre, som er utdannet som gartner.»

Fra Sunnmørsposten:

«Revisjonssjef Knud H. Nørve avgikk ved døden torsdag. Med ham er en gjennom nobel og elskverdig mann gått bort. Han var født i Borgund i 1886, sønn av gårdbruker Hans Nørve, og var odelsgutt på «Hansgarden», som har vært i samme slekts eie i over 300 år. Etter en solid teoretisk-merkantil utdannelse begynte han sin løpebane som bankmann i den gamle Aalesunds Landmannsbank, der Emil K. Ihlen den gang var sjef. Senere kom han over i Centralbanken for Norge, ble deretter sekretær i Tromsø Privatbank og var i årene omkring første verdenskrig sjef for Namdals Privatbank i Namsos. Siden 1932 og til i sommer, da han på grunn av svekket helbred, tok avskjed, var han revisjonssjef i Aalesund og Møre Privatbank A/S.

Knud H. Nørve holdt seg borte fra alt offentlig styre og stell, var bramfri og stillfarende i all sin ferd og dyrket sine private hobbies som særlig var friluftsliv med jakt og fiske.

*

Under særdeles stor deltagelse fant revisjonssjef Knud H. Nørves gravferd i går sted fra hjemmet på Nørve.

Efter at Schuberts «Litanei» var spilt og salmen «Kjærlighet er lysets kilde» sunget, holdt sokneprest Norderval minnetalen over ordene i Kolossenserbrevet 3, 1: «Er I da oppreiste med Kristus, så søk det som er oventil, der Kristus sitter hos Guds høyre hånd.» Det er ikke alltid en lærer å kjenne et menneske gjennom dets ord eller gjerninger, sa soknepresten innledningsvis, en kan også danne seg en mening om vedkommendes karakter på andre måter. Når det gjelder ham ved hvis bære vi står idag, lå det utenpå ham hvem han var. Hans høyreiste skikkelse og måten han beveget seg på bar liksom bud

om at en her hadde for seg et godt menneske, en riddersmann. Og slik forholdt det seg også.

Forsamlingen sang deretter «Gud når du til oppbrudd kaler», og avdødes sønn, sivilingeniør Hans Heltzen Nørve, og søster, frk. Jenny Nørve, la kranser på båren fra familien. På vegne av Aalesund og Møre Privatbank A/S, la banksjef Erling Næss ned krans, ledsaget av sterkt anerkjennende ord om avdødes mangeårige virke i bankens tjeneste.»

Jordfestelsen foregikk på familiegravstedet på Nedre gravlund.

20. august 1914 ble han gift med Anna Marie Lundh Heltzen, datter av tollkontrollør A. M. Heltzen og hustru Dorthea, f. Lassen, Ålesund. Anna Heltzen Nørve var først og fremst en god og omsorgsfull hustru og mor, men hun hadde også en rik lyrisk åre, og intet viser vel mer hennes varme hjerte og rike sinn enn alle de vakre sanger hun skrev til så mange familie-høgtider. Noen av disse er med her i boken. Hun døde i juni 1971.

Anna og Knud Nørve har 3 barn:

1. Else Dorthea, f. 1915, gift med radiotelegrafist Sverre Solbakken fra Stranda. De har barna Anne Berit, Knut og Eli. Bor i Ålesund.
Eli ble i 1974 gift med Per Hunstad. En datter Cathrine f. 1975.
2. Kirsten Heltzen, f. 1918, gift med kontorsjef Thor Dahl fra Oslo. Bor i Drøbak.
3. Hans Andreas Heltzen Nørve, f. 1921, gift med Reidun Foldal. Har barna Anne Foldal og Knud Hans. Han er sivilingeniør, og de bor i Nesbyen, Hallingdal.
Nr. 2 i søskenflokket var *Laura Johanne Helga*, f. 5/3 1888, d. 1944, gift med gårdbruker og reisende Ole P. Ratvik, f. 1885, d. 1932.

Laura Ratvik døde i februar 1944. Om henne stod skrevet i Sunnmørsposten ved hennes død:

«Fru Laura Ratvik er død etter lengere tids sjukelighet, 56 år gammel. Hun var født på Nørve og ble i ung alder gift med gårdbruker Ole Ratvik. Hun ble enke for 12 år siden,

og har siden drevet gården i Ratvika. Hun overtok etterat hun ble enke sjøbadet «Prinsen», som har skaffet henne mange venner. Det ble en lang arbeidsdag for henne som hadde gård og hjem å stelle med. Men arbeid var hennes lyst, og hun fikk også tid til å være noe for andre. Hennes hjem var et godt eksempel på hvorledes forholdet mellom mor og barn skal være. Hennes dype religiøsitet preget hennes vesen, og hun tok, før hun ble sjuk, meget aktivt del i all slags misjonsarbeid på stedet. Hun var et hjertefint og strålende menneske. Det gode lyste av henne. Også i denne tiden hun har ligget til sengs, ble alle møtt med et lyst smil, aldri klaget hun, men bar sine smerter med tålmodighet. Om fru Ratvik kan det med sannhet sies at hun hadde bare venner. Og saknet etter henne vil bli stort, ikke bare av slekten, men blant alle hennes venner i Ålesund og Borgund.»

Denne sangen ble sunget i hjemmet ved Laura Ratviks begravelse 2. mars 1944:

Tone: Når solen er gangen til hvile.

*En engel har rørt ved din pande
og kysset din bleke kinn
og løftet fra jordens lande
dig varsomt i himmelen inn.
Hos Gud hvor i bønn og i tanke
din sjel søkte hvile og havn,
da hjertet ei lenger fikk banke
du sovnet i Jesu navn.*

*Og vi som fikk eie hernede
ditt fromme og trofaste sinn
vil takke for godhet og glede,
din kjærlighets varmende skinn,
for hele den deilige tiden,
der er som en lykkelig drøm,
og alt hva vi eier siden
i minnenes lysende strøm.*

*Så lyser vi signing over
ditt virke, velsignede mor,
mens fredfullt og trygt du sover
nu gjemt under blomstenes flor,
og håpet du gav i vårt hjerte
igjennem den barnlige tro
skal mildne vårt savn og smerte
og bygge mot himmelen bro.*

Av Anna Heltzen Nørve.

Laura, f. Nørve, var gift i 1912 med gårdbruker og reisende Ole P. Ratvik, f. 1885 — d. 1932. Ole Ratvik var i sine unge dager i U.S.A. Han kom heim i 1912 og overtok farsgården i Ratvika. Han var en vennsæl mann med mange interesser, et naturlig og strålende midtpunkt hvor han kom, men døde plutselig, bare 47 år gammel.

Laura og Ole Ratvik hadde tre barn:

1. Per Johannes, f. 1914 — d. 1957.

Han gikk landbruksskolen på Gjermundnes, og det var meningen at han skulle overta gården i Ratvika. Men da krigen kom til Norge i 1940, meldte han seg som frivillig og var med styrkene i Nord-Norge og senere i England, hvor han ble med i Kompani Linge. Han fikk leddgikt etterpå, sannsynligvis på grunn av strabasene i de norske fjell, hvor han var med og trenet opp heimestyrkene, og døde bare 43 år gammel. Per Ratvik var med i redigeringen av boka Kompani Linge, og skrev ellers meget i dagsavisene, dikt o. a. En idealist var han, begavet også, men krigen, som stanset så mange unge i starten, fikk også stanset ham.

Om Per Ratvik skriv R.U. (Ragnar Ulstein) i Bergens Tidende:

Ein stridsmann gjeng til kvile

Torsdag døydde Per Ratvik i Oslo etter mange års sjukdom. Dødsfallet kom likevel som eit slag for venene hans. I mange år hadde han vore ein dødsmerkt mann. Men ingen fekk seg til å ta det alvorleg, fordi han sjølv ikkje gjorde det. Han var av

desse som ikkje kunne tole medynk, difor smilte han på same måten då han i 1946 etter eit års hardt sjukelege hadde fått veta av doktoren at han ikkje kunne venta å leve meir enn ei kort tid. Berre få av dei mange venene hans fekk veta det, og dei få var bundne til å teia. Difor vart livet til Per Ratvik ikkje lettare etter den tid.

Han hadde ikkje hatt det lett før heller. Som so mange andre hadde han drege ut då krigen kom i 1940. Men han var av dei første. Han meldte seg til teneste då overfallet kom, og då nederlaget i Sør-Norge var eit faktum, kom han seg nordover til Nord-Noreg. Herifrå fylgde han den vesle styrken saman med Kong Haakon til Storbritannia. Her opplevde han den første kaotiske tida under oppbyggjinga av det norske forsvaret. Sjølv vart han plasera i Nortraship og gjorde teneste der til 1941. Då søkte han og kom inn i Kompani Linge. Han gjorde teneste her til krigen slutta. Siste krigsåret operera han saman med heimestyrkane i Nordfjord og Sunnfjord.

For det meste levde han i fjella. Ofte vart han og venene hans jaga frå stad til stad av okkupasjonsstyrkane. I lange periodar sto det om livet. Men arbeidet heldt fram og Ratvik — og radiosendaren hans vart aldri oppdaga. Då krigen var over, var Ratvik ein helselaus mann. So fylgde etterkrigsåra. Det vart lange år på sjukeseng, men ogso mange år i hardt arbeid. Han var med og skreiv saga om kompaniet sitt og hadde den gleda at inntektene av boken kom opp i et par hundre tusen kronor som gjekk til dei falne sine etterlatne.

Seinare kom han bort i filmbransjen og her søkte han med resten av kreftene sine å skape varande verdiar. Den store dokumentarfilmen om kong Haakon, er først og fremst hans verk. Eit film-manuskript om den sentrale motstandsørsla i Oslo er det no planar om å realisera. Han søkte å lage ein monumentalfilm om den norske fiskaren, men kreftene — det trengst robuste menn i denne bransjen — vart for små. Andre tok over, og det vart ikkje den monumental-film, han hadde tenkt. Slik gjekk det og med andre store oppgåver. Krigsinvaliden kunne ikkje lenger slåst, og tida han hadde fått av doktoren i 1946 var for lenge sidan runne. Så byrgja vandra fram og attende til. Nå er vandra slutt.

Få av dei ting han ville gjort fekk han fullføre, mangt av det han sette i gang, førde andre vidare på si vis.

Sjeldan har det gått ein slik rak mann mellom oss, sjeldan ein mann med slik vilje til å gjera verk som varer. Det er og sjeldan at ein mann så botn-ærleg i all si ferd, likevel fekk så mange vener. Det var varmen i han som gjorde det.

Det er sant at han ofte hadde det stridt, og det er sant at han stundom vart for veik i den krigen som freden ogso byr på, og jamvel kan by den krigslitne. Men då Per Ratvik døydde var det ikkje ein flekk på hans skjold.

R.U.

*Kongefilmen en stor seier
for Norsk Film og Per Ratvik
En samlet Oslo-presse enstemmig i sin dom
«Et enestående historisk dokument», heter det*

Om Per Ratviks kongefilm fikk en storslått mottagelse her i Ålesund, så var ikke suksessen mindre i Oslo og de øvrige byene hvor den hadde premiere samtidig. Avisene er fulle av superlativer og lovord, og også kringkastingsens filmmedarbeider hadde bare godt å si i sin kronikk lørdag.

«Med glede kan en konstatere at den store Kongefilmen er blitt en god film, den har charme og bredde i sine forte billedskrift fra fjerne år og til i dag, og behendig kulturhistorie er klipt sammen fra en ung og tynn kong Haakon med omhyggelig optimisme snodde mutasjoner steg i land i Christiania i snøfyk som filmarkivene nesten har smeltet til svart regnvær, og til Kongen med skarpbrun profil smiler sitt folk i møte fra slottsbalkongen siste 17. mai, nært og godt, i et solskinn som moderne kameraer har gjort nesten perfekt. Norsk Film har gjort en hel liten innsats med denne kuriøse, av og til nesten rørende billedboka det hele er blitt,» skriver Dagbladet blant annet og fortsetter på samme måte over en hel spalte. Om Per Ratvik heter det at han har klart å smelte alt sammen inn i «en sikker, fast ramme.»

I Aftenposten heter det:

«Norsk Film har med Per Ratvik som manuskriptforfatter

ved hjelp av klipp fra eget og Statens filmarkiv skapt en dokumentarfilm som er blitt både underholdende og fengslende, og samtidig en verdig hyldest til landets konge på hans 80-års dag.»

Og Verdens Gang sier:

«Per Ratvik, som har æren for manuskript og redaksjon, har ikke bare klart å løse denne manuelle delen av oppgaven. Han har også greidd å gi klippene biografisk verdi — de føyer seg sammen til en dokumentarisk og spennende skildring av Kongens grunnlovsbestemte gjerning i fred og krig.»

Vårt Land kaller filmen «et enestående historisk dokument» og fortsetter:

«Haakon VII, Norges konge i krig og fred» er blitt en dokumentarfilm hvis make vi aldri har sett i Norge. Helt mesterlig er denne lagd, denne filmen om Folkekongen».

Morgenposten skriver at filmen «gir et ganske godt tverrsnitt av de viktige begivenheter opp gjennom årene», mens Morgenbladet sier:

«... den ansvarlige for manuskriptet, Per Ratvik, har fått med seg de vesentlige hendelser for å kunne gi det fyldigste bildet av Kongen som statsoverhode, som menneske. Humor og alvor er blandet i passende porsjoner.»

Norges Handels- og Sjøfartstidende heter det at «Per Ratvik og Titus Vibe Müller har all ære av sin innsats,» og Sportsmanden slår fast at det er «en dokumentarfilm uten sidestykke i Norges historie.»

En kan vel trygt si at det er et kjempearbeid Per Ratvik har utført, og det gjør ikke stasen mindre at en annen sunnmøring, nemlig Knut Vidnes, også har hatt en betydelig finger med i spillet. Sammen med Rolf Braastad har Vidnes vært den som samlet alt filmstoffet og han fungerte også som konsulent for Statens Filmarkiv, forteller Filmjournalen.

Fra Sunnmørsposten

2. Karin Haldis Ratvik, f. 1916.

Gift i 1940 med konditor Odd Hofseth fra Ålesund, f. 1913. De har to sønner:

Ola, f. 1945 — ingeniør, gift i 1969 med Anne Kristin Engeland. De har en datter, Liv Janne, f. 1974. Bor på Kløfta.

Arne Olav — f. 1948 — hotellmann. Gift i 1973 med Kari Skarbøvik. De har en datter, Trine Elisabeth, f. 1974.

3. Helge Rudolf Ratvik — forskningsstipendiat — f. 1921, d. 1958.

Minneord skrevet i «Nationen» ved professor Oddvar Aresvik:

«Som et sjokk for oss som stod ham nær, kom budskapet om at Helge Ratvik var død. Full av energi og arbeidslyst forlot han kontoret om ettermiddagen tilsynelatende frisk og sterk, for bare noen timer senere å være død. Hjertet hadde sviktet.

Helge Ratvik ble bare 37 år gammel. Han var født og oppvokst på gården Ratvik i Borgund ved Ålesund. Han utdannet seg i merkantil og teknisk retning. Senere spesialiserte han seg på arbeidsforskningens område ved studier her i landet og i U.S.A. I 1952 ble han ansatt for å være med å organisere og bygge opp den nystartede avdeling for arbeidsforskning innen gartneri- og hagebruksøkonomi ved Norges Landbruksskole. Siden 1954 har han stått som leder for denne avdelingen. I den tiden han har vært knyttet til arbeidsforskningen innen hagebruket har han ytt en banebrytende og grunnleggende innsats og utviklet seg til en av de ledende arbeidsforskere i vårt land. Det foreligger en rekke publikasjoner fra hans hånd, både av vitenskapelig og av mer populær karakter. Ratvik, som selv var oppvokst i jordbruket og som måtte ta over driften av farsgården i ung alder, hadde god innsikt i landbrukets problemer.

Det som karakteriserte Ratvik var skarp intelligens, sterk pliktroskap og et vidt interessefelt. Med sin iderikdom og klare tanke har han i den korte tiden han fikk lov til å virke, satt sitt preg på arbeidsforskningen innen landbruket. Han hadde en selvstendig og fordomsfri oppfatning av problemene som avtvang alles respekt og som skaffet ham

en sterk posisjon innen vide kretser. Han var i besittelse av en usedvanlig arbeidslyst og arbeidsglede, som gjorde at han greide å nytte sine evner fullt ut for den saken som opptok ham så sterkt og som han trodde på. Han hadde en enestående evne til å kombinere og utnytte resultater fra alle områder som han kom i berøring med i sitt arbeid. Hans innsats kom derved også til å omfatte felter utenom arbeidsforskningen, som f.eks. pris- og markedsanalyser for hagebruks- og gartneriprodukter. Ratvik ble på mange måter instituttets hagebrukseksper, og ble trukket inn i arbeider på de fleste felter hvor instituttet arbeidet med hagebruksøkonomiske spørsmål. Han ble også trukket inn i forbindelse med arbeidet i Jordbrukets avsetningskomité, hvor han var med og utformet forslag til nye importordninger for hagebruks- og gartneriprodukter. Også her hadde en stor nytte av hans gode innsikt. Han foreleste også i arbeidslære for studentene ved Norges Landbrukshøiskole, og utarbeidet stensilerte forelesninger av stor verdi. Ratvik gjorde en meget stor innsats i de år han fikk arbeide ved Instituttet.

Ratvik interesserte seg også sterkt for veiledningstjenesten. Han deltok som foreleser på en rekke kurser om rasjonaliseringsproblemer innen hagebruks- og gartnerinæringen. Ratvik var i det hele tatt høyt skattet som foreleser og foredragsholder.

I Ratvik har vi mistet en av de mest lovende forskere som Norges Landbruksvitenskapelige Forskningsråd har satset på, og arbeidsforskningen innen landbruket har mistet en av sine aller beste menn som det neppe er mulig å erstatte fullt ut. Hans bortgang vil derfor bety et smertelig tap også for norsk hagebruks- og gartnerinæring.

Helge Ratvik var et usedvanlig fint og godt menneske, som var renskåren i all sin gjerning. Hans vinnende og bramfrie vesen skaffet ham bare venner. Vi kolleger og venner vil alltid huske ham og savne ham.»

Han ble i 1954 gift med Unni Moss fra Kongsvinger. Etter hans plutselige død ble hun tilbudt sin tidligere kontorpost i Oslo, hvor familien bor.

2 barn:

Ole Helge — f. 1955 — student.

Kirsten — f. 1958 — gymnasiast.

Nr. 3 i søskenflokket av gen. VIII var en liten gutt som ble døpt Ole, men han døde som spedbarn, og vi regner derfor:

Anna Olga Elise, f. 1892, som nr. 3.

Hun var utdannet ved N. K. N. sosialskole i Oslo og var senere styrer for Norderhov-Hønefoss Barnehjem. At hun var elsket av barna har vi utallige beviser for. Men arbeidet slet henne også ut, ikke minst i krigsårene 1940—45 og senere vansker med å skaffe det nødvendige til en så stor barneflokk, og hun døde alt våren 1957, 64 år gammel.

Jeg siterer fra Ringerikes avis, skrevet til hennes 50-årsdag 21. august 1942.

«Idag vil mangfoldige varme og takknemlige tanker gå til barneheimen i Norderhov. Rike gode minner vil strømme inn på gammel og ung. Minner om gode lyse barneår og om hyggelige og festlige stunder under barneheimens tak, minner som bekrefter ordene fra skriften at «kjærligheten er det største av alt.» I dag fyller heimens bestyrerinne, dets mor, dets gode fé, frk. Anne Nørve, 50 år. Ja, frøken er virkelig 50 år. Den tanken har oppriktig talt aldri falt nedskriveren av disse linjer inn, at også frk. Nørve hadde noe med den kjente og ofte plagsomme tidens tann å gjøre. Hun er jo akkurat den samme i dag som hun var for 16 år siden, da vi for første gang lærte henne å kjenne. Lærte henne å kjenne, ja, det har vi vel først gjort i de senere år, for rent utrolig er det at et menneske kan bevare sin interesse og sin kjærlighet til sitt arbeide i så usvekket, rent ut sagt stigende grad som frk. Nørve. Alltid i aktivitet, alltid i kamp for sine kjære små. For de er nemlig hennes, uansett hvor de kommer fra og hvordan de er, snille eller leie, lette eller vanskelige å behandle. Hun følger dem med kjærlige tanker fra første stund de kommer inn i heimen og vil følge dem i tanker, ord og gjerning så lenge hun forundes å leve. Ved siden av sitt rent medfødte anlegg for gjerningen og sin solide utdanning, følger hun alltid med i

barnevernsarbeid og ungdomssak. Derfor føler både foreldre og heimens styre seg så trygge for barnas pleie og oppdragselse.

Frk. Nørve ble ansatt ved heimen 8. sept. 1926, og vi håper hun ikke forlater den før alderen tvinger henne. Mangen en bedre stilling har sikkert stått henne åpen, men heimen på Ringerike har bundet henne. Vi sier henne alle i dag av fullt hjerte en dypfølt takk, og ønsker mange lyse, lykkelige arbeidsår på Ringerike.»

Anna Nørve døde i mars 1957.

Følgende sang av Anne Heltzen Nørve ble sunget i hjemmet etter begravelsen:

Til Anna

Mel.: «Gå omkring i Jesu navn».

*Mildt igjennom sorg og savn
vil det lyse om ditt navn,
og som solens glans om våren
funkler det igjennom tåren:
Takk for smil og takk for glede,
som du gav så rikt her nede.*

*Det vil blomstre der du gikk
alt som her du plante fikk,
av den gode sæd du sådde,
det du i ditt virke nådde,
alt, betrodd i dine arme,
gav du omhet, smil og varme.*

*Døden bar deg stille bort,
savnet blir så tungt og stort —
som et barn ved moders hjerte
sov du inn, befridd for smerte,
fløy din sjel fra jordens vrimmel
inn til barnetroens himmel.*

*Alt du elsket her på jord,
barnesmil og blomster flor,
minner gir som dekker over
der du trygt og fredfullt sover,
hvil i Jesu navn, du kjære.
Signet skal ditt minne være.*

Barneheimsbestyrerinne Anna Nørve

Med Anna Nørve er et hjertefint menneske vandret bort. Etter at hun hadde gått på husholdningsskole deltok hun på flere sosiale kurser med tanke på å virke på barneheim. Hun begynte på Sudmanske barnehjem i Bergen, var deretter assistent på barneheim i Drøbak til hun ble ansatt som bestyrerinne på barneheim i Norderhov. Anna Nørve elsket barn, og alle barn som hun gjennom de mange år fikk være mor for elsket henne. Det var med sorg hun måtte reise fra Norderhov på grunn av svekket helbred. Men kontakten holdtes vedlike ikke bare med de barn, som da var der, men de mange, mange hun hadde hatt i sin varetekt. Ved alle slags anledninger måtte Anna Nørve være med, hun reiste så ofte hun kunne dit ned eller hun fikk besøk av dem. Etter at hun tok avskjed har hun vært som en mor for sine søstre i deres barndomsheim.

Selv om Anna Nørve fikk sitt yrke borte fra sin barndomsby hadde hun også mange venner her. Med dyp vemod vil budskapet om hennes død bli mottatt av alle som hadde lært henne å kjenne.

Fra Sunnmørsposten mars 1957.

Nr. 4 er *Jenny* — f. 9/8. 1894.

Det er hun som har skrevet denne boka — med rikt kildetilfang fra mange kanter.

Hun er utdannet som gartner, og etter praksis i Norge og Danmark fikk hun kjøpt et stykke av gården og begynte med gartneri i 1924 og drev dette til i 1962, da det ble solgt til Georg Eik.

Har senere fått bedre tid til å dyrke andre interesser. Er æresmedlem av Sunnmøre Gartnerlag og Alesund Venstrekvin-

nelag, og har vært medlem av Ålesund bystyre, tildels også formannskapet i 3 perioder.

Nr 5 var *Olav* — f. 19/10. 1896 — d. 1947.

Han var utdannet agronom fra landbruksskolen på Gjer-mundnes og hadde Treiders handelskole. Da Knud, som var eldst, ikke drev gården, var det han som først hjalp far og siden drev gården selvstendig. Inntil han i 1939 ble gift med styrer av rikstelefonen i Ørsta, Anna Moe, og begynte manufakturforretning der. Dessverre ble han plutselig sjuk, fikk bukhinnebetennelse og døde i juli 1947, bare vel 50 år gammel.

Olav Nørve var en mann med mange og allsidige interesser, historiske, litterære og kunstneriske m.fl., skrev ofte i dagspressen, se foran, dikt til morsdagen i Sunnmørsposten. At han var godt likt, viser følgende dikt:

*Til Olav på 50-årsdagen
19. oktober 1946*

*«Kamerater ta en sang
det er Olav denne gang,
som ved dette åremål
har fortjent en ekstra skål.*

*Som du sitter her i dag
mellom oss i vennelag,
vår attest du nu skal få
for at du er framifrå.*

*Ja, mens åra kom og svant
sterke bånd oss sammen bandt,
alltid hjelpsom, grei og skvær
du for venner kniven er.*

*Uti Borgund prestegjeld
startet du din ferd med held,
siden ble du byens gutt,
Ørsting nu med fart og futt.*

*Du arbeidet som en helt,
snart var interessen delt
mellom gårdsbruk og kjemi
og ditt såpekokeri.*

*Nu som manufakturist
er du havnet her tilsist,
mens palett og pensel er
ting som står ditt hjerte nær*

*Og ditt koselige hjem
viser resultater frem,
skjønnhetsinntrykk som du fikk
med på vegen der du gikk.*

*Standaltur tilfots, på ski,
Ola Stein, deg husker vi,
vannverkspionér med mer
alltid like populære.*

*Tiden flyr så altfor fort,
femti år er undagjort,
femti nye ønsker vi
du får eksistere i.*

*Skålen drikker vi i kveld
for ditt virke og ditt vel,
lev og blomstre i ditt hjem,
bli en ny Methusalem.*

Olav Nørve var den siste av slekten som drev gården her, sjøl om han ikke eide den. Etterat han flyttet til Ørsta, ble den drevet av forpakter, inntil Nørvegata kom i 1955, og som tok så meget av den beste jorda, at det ikke ble levevilkår for noen å drive jordbruk på Nørve.

(Mel: Tenk når engang —)

Sunget i hjemmet ved begravelsen:

*Det er en lagnad som er tung å bære,
ufattelig som selve dødens bud,
å si farvel i dag til dig vår kjære
med jorden blomstrende i sommerskrud*

*Du elsket livet, og med åpne arme
du fanget all dets skjønnhetsglede inn,
naturens fargespill, dens sol og varme
gav lys og rikdom til ditt eget sinn.*

*Du fulgte alltid kjærlighetens stemme
og gav av hjertets rike overflod —
nu faller skygger i det lyse hjemmet,
hvor du vil minnes gjestfri, hjertegod.*

*Vi legger somrens blomster på din bære
med takk for dem du strødde på vår vei,
som streif av sol, som smil igjennom tåre
som, kjære Olav, vårt farvel til dig.*

Av Anna Heltzen Nørve

Nr. 6 er *Petra (Pet)* — f. 20. mai 1899.

Gift i 1921 med kjøpmann og damskipsekspeditor Edvard Fjærtøft, Berlevåg, f. 26. desember 1894.

Nr. 7 er *Hjordis Kirsten* f. 20. april 1901.

Hun er utdannet som sykepleier og har arbeidet ved sykehus her i landet og en tid også i USA.

Nr. 8 var *Ruth Bergljot* f. 8. april 1903.

Hun fikk hjernehinnebetennelse og døde i 1920, bare 17 år gammel.

Nr. 9 er *Gunvor* — f. 23. desember 1906.

Har manufaktur — og drogeriforretning på Nørve.

Inngifte kvinners slekt

Den første kvinne av vår slekt her på gården var Brite Ågesdatter 1667 — 1753. Hvor hun kom fra var usikkert. Farsnavnet Åge var et sjeldent navn på Sunnmøre. Det var en Åge Olsen Hurlen i Haram f. ca. 1624, d. etter 1701. Men her mangler en sikre opplysninger. Brite ble i 1709 gift med Ole Ingebrigtsen Nørve, som bygslet 2 mellag 3/4 mark i Nørve. Han kom bort på sjøen alt i 1710, og samme år 10. sept., ble hun trolovet med den nye brukeren, Ole Knudsen f. Krogsethagen. De hadde en sønn, Ole (se foran).

Godøy

II B. Ole Olsen Nørve ble i 1732 g. m. Eli Ingebrigtsd. Godøy 1707 — 1796. Hennes far var Ingebrigt Sjursen Godøy som bygslet 8 mellag 4 mark fisk i Godøy 27.9. 1690 av mag. Nils Smidt. Han er f. ca. 1660, men ikke på Godøy. Sjur er et navn som ikke finnes i noe skattemanntall der, så han er nok innflyttet andre steder fra. Ingebrigt var gift med Marthe Larsdtr. Godø, f. ca. 1660, d. 1735. Hennes far var Lars Sæmundsen Godø av den eldgamle slekten som hadde odelsgods i Godøy. Sæmundnavnet er karakteristisk for slekten. Synes-ætta m.f. er inngiftet i den, og man regner med at den ætter fra den eldre Godøy-ætta Mørejarlene.

Her begynner jeg med den yngre Godøy ætt, også kalt Sæmund-ætta:

Sæmund-ætta på Godøy

1. Bård (Berdor) på Barstad, f. ca. 1250, g.m. Magnhild, datter av Arne på Korsbrekke (av Giskeætt).
2. Tore Bårdson, f. ca. 1275.
3. Kolbein Toreson, f. ca. 1300, eide i Godøy. I 1351 var han ombudsmann for Apostelkirken i Bergen. I et diplom d.å. gjør han kjent at han er blitt skyldig korsbrødrene og Apostelkirken i Bergen 24 mark for det ombud han hadde hatt for dem, og nå var han ikke i stand til å betale sin

gjeld. Dette var i de vanskelige åra etter Svartedauden. Nå hadde Erling Vidkunsen i Bjarkøy og Giske tatt på seg å betale denne. I stedet skulle Kolbein gi han 7 månedsmatabol i Godøy. Giske-ætta skulle seinere komme til å ta mere av odelsgodset på Godøy, så da Gørvel Fadersdtr. Sparre i 1582 ga godset til kongen, var det meste av Godøya Giskegods.

4. Sæmund Kolbeinson, f. ca. 1350, selger i Synes 1429 og kjøpmann i Borgund-kaupangen. Han var gift med Gunhild Bårdsdtr. Synes (Gunhild i Godø).
5. Jon Sæmundsen, f. ca. 1380, i 1421 ble han tildømt Godøy.
6. Sæmund Jonson, f. ca. 1410.
7. Erlend Sæmundsen, f. ca. 1440.
8. Peder Erlendsen på Godøy, f. ca. 1470 d. 1520.
9. Erlend Pedersen, Godøy, f. ca. 1500.
10. Sæmund Erlendsen i Bjørkedal, ca. 1530 — 1594, g.m. Solveig Eilivsdtr. Synes (Synes-ætt).
11. Knut Sæmundsen Godø (fars ætt) og Eiliv Sæmundsen Vatne, Ørsta, (mors ætt).
12. Sæmund Knudsen Godø, odelseier i Godøy, ca. 1655, g.m. datter av Lars Knudsen Godø.
13. Lars Sæmundsen Godø, f. ca. 1632, d. ca. 1669, g.m. Synnøve Olsdtr. d. 1698.
14. Marthe Larsdtr. ca. 1660 — 1735, g.m. Ingebrigt Sjursen i Nerigard — Godøy, ca. 1660 — 1736.
15. Eli Ingebritsdtr, Godø, 1707 — 1796, g.m. Ole Olsen Nørve, 1711—1790.

Synes-ætta

Synes-ætta er flere ganger inngiftet i både mors og fars ætt, vi vet sikkert ættene Godøy, Ulla, Austnes og Skylstad m.fl., og jeg tar derfor med noe mer om denne slekta enn ellers, litt om det M. Kruse Bjørge har skrevet i sin ættebok for Nerigarden på Godøy:

«En finner i 14—1500-åra flere ætter som ser ut til å ætte fra den gamle adel. De eier jordegods og driver handel og lar sine sønner studere til prester. En slik ætt var også Synes-

ætta. Om denne er man så heldig at det finnes flere dokumenter som det er tatt vare på, så derfor kan man få vite litt om den. Gulating-lagmannen Paul Helliesen er den man kan takke for det. Han kjøpte opp av slektens odelsgods, også av Synes. Disse dokumenter beror i Videnskapsselskapets bibliotek i Trondheim.

Synes-ættens opprinnelse er litt i det dunkle. Hr. Laurits Knudsen, sokneprest i Ørskog og sjølv av ætta, satte opp ei ættetavle til Paul Helliesen, hvis kone Elisabeth var av Synes-ætta. Dette var nærmest ei odelsliste over de av ættene som var odelsberettiget. Lagmannen kjøpte opp så mye jordegods på Sunnmøre, så til slutt eide han noen og 70 mellag. Originalen til tavlen beror i Videnskapsselskapets bibliotek. Men hr. Laurits har vært høyst usikker når det gjelder de eldre ledd. Han har strøket ut og tilføyet navn. Dessuten er det tilføyet med annen penn og blekk de eldste tre ledd: «Bård med sønn Torstein til Synes gods som er Nedergården 9 mellags leie.» Neste ledd er Oluf Knoll. Dette er usikkert og hviler på en gammel tradisjon. Det er trolig at Synes-ætta stammer fra den gamle Barstad-ætta, som i det 13-århundre ble skrevet en stamtavle over og som nå beror i den Arnamagneanske samling i Universitetsbiblioteket i København (fol. 22.) En del av jordegodset slekten eide og Bård-navnet skulle tyde på det. Den eldste kjente mann som finnes i de autentiske kilder, er Bård Jonson og hans hustru Gudrun Torsteinsdtr., som i et diplom dat. Skeide 7.6. 1403, solgte for 15 mark det gods som Gudrun eide i indre Tunheim i Vanylven til Olav Ellingsen. Hvilken slekt Gudrun Torsteinsdtr. på Synes hørte til er ikke kjent. Hun eide som sin odel Indre Tunheim i Vanylven, og om denne gård finnes ikke flere diplomer. Hvilke flere gårder hun har bragt inn i slekten er ukjent. De hadde sønnen Jon Bårdsen på Synes, som i 1429 kjøpte part i Synes 5 1/2 manatabol for 17 mark bugilde av Sæmund Kolbeinson. Det antas at Sæmund var gift med Gunhild i Godøy. Jon og Gunhild har vel vært søsken.»

1. Bård Jonson, nevnt 1403, g.m. Gudrun Torsteind.
2. Jon Bårdsen på Synes.
3. Bård Jonsen på Synes lagrettemann 1495 og 1516.

4. Eiliv Bårdsen Synes, erkebispens sætesvein, nevnt 1526.
5. Solveig Eilivsdtr. Synes, g.m. Sæmund Erlendsen Bjørkedal, 1530—1594.
6. Eiliv Sæmundsen Vatne, Ørsta 1560 — 1640, g.m. Ragnhild Rasmusdtr. Eiliv Sæmundsen flyttet ~~til~~ Bjørkedal til Pegården på Vatne i Ørsta i 1601. Ætta er fremdeles på gården. Ragnhild Rasmusdtr. var fra Vatne, N. Sunnmøre.
7. Rasmus Eilivsen Vatne, 1610 — 1672.
8. Mali Rasmusdtr. Vatne, d. 1739, g.m. Ola Jonson Skylstad, 1641 — 1707.
9. Kari Olsdtr. Skylstad, ca. 1688 — 1763, g.m. Bård Jonson Øye, ca. 1646 — 1705.
10. Jon Bårdsen Øye, 1716 — 1796, g.m. Klara Olsdtr. Skår, 1708 — 1782.
11. Ola Jonsen Øye, 1748 — 1813, g. i 1790 med Anne Larsdtr. Nordang, f. 1766.
12. Brit Olsdtr. Øye, 1799 — 1864. g.m. Jon Rasmussen Skylstad, 1805 — 1889.
13. Anne Ingeborg Jonsdtr. Skylstad, 1833 — 1923 g.m. Ola Rasmussen Finnes, 1833 — 1905.
14. Karoline Olsdtr. Finnes, 1863 — 1946, g.m. Hans Knudsen Nørve, 1862 — 1949.

Synes-ætta, mors ætt

Som fortalt på foregående side, blir

8. Mali Rasmusdtr. Vatne g.m. Ola Jonsen Skylstad.
9. Deres datter Kari blir g.m. Bård Jonson Øye, mens en yngre sønn, Lars Olsen Skylstad, 1694/1766, blir g.m. Ingeborg Pedersdtr. Flydal, 1696—1799 og flytter til Geiranger.
10. Deres datter Malene Larsdtr. Flydal, 1729—1781, blir g.m. Ingebrigt Rasmussen, Øvre Ljøen, Sunnlyven, 1717—1799.
11. Deres datter, Ingeborg Ingebrigtsdtr. Øvre Ljøen, 1761—1843, blir g.m. Rasmus Olsen, 1758 — 1827, Nedre Ljøen.
12. Deres sønn, Jon Rasmussen N. Ljøen, 1805 — 1889, blir gift med enken etter Jons søskenbarn, Rasmus Rasmussen

- Skylstad, også fra N. Ljøen. Hun hette Brit Olsdtr. og var datter av Ola Jonsen Øye og Anne Larsdtr., f. Nordang.
13. Deres datter datter, Anne Ingeborg Jonsdtr. Skylstad, 1833 — 1923 ble gift med Ola Rasmussen Finnes, 1833 — 1905.
 14. Deres datter, Karoline Olsdtr. Finnes, 1863 — 1946, ble gift med Hans Knudsen Nørve, 1862—1949.

Synnes-ætta, fars ætt

For å slippe for mange gjentakelser, begynner jeg her med nr. 4 av Synes-ætta.

4. Eiliv Bårdsen Synes, nevnt 1526, erkebispens sætesvein.
5. Jon Eilivsen Synes (Solveig Eilivsdtr. Synes g.m. Sæmund Bjørkedal).
6. Per Jonsen Ulla.
7. N.N. Persdtr. Ulla, g.m. Erik Nesje på Ulla.
8. Saxe Eriksen, på Ulla, f. ca. 1530/40.
9. Erik Saxesen, på Ulla, f. ca. 1590—1660.
10. Jon Eriksen Austnes, 1626—17. .
11. Ole Jonsen Hessen, 1670 — 17. . g.m. Marte Olsdtr. enke etter Anders Hessen.
- 12. Anders Olsen Hessen, 17. . — 1750, g.m. Sissel Olsdtr. Brathaug Vedde, f. 1703.
13. Sissel Andersdtr. Hessen, 1740 — 1822, g.m. Lars Olsen Nørve, 1735 — 1818.
14. Knud Larsen Nørve, 1771 — 1826, g.m. Anne Marie Larsdtr. Ytterland, 1781 — 1813.
15. Hans Knudsen Nørve, 1805—1885, g. m. Ingeborg Petrine Knudsd. Voldsdal 1807—1879.
16. Knud Hansen Nørve, 1837—1916, g. m. Laurence Kristend. Skjong, 1834—1899.
17. Hans Knudsen Nørve, 1862 — 1949, g.m. Karoline Olsdtr. Finnes, 1863 — 1946.

Follestad-ætta

Follestad-ætta fra Ørsta kommer inn i vår slekt med Halstein Ingebrigtsen Ramstad (se mors slekt Ringstad) og med

Rasmus Ingebrigtsen Myklebust. Store Rasmus (fars slekt Skjong). Begge disse to var av Vartdalsgreina og etterkommerne av Ingeborg Amundsd. fra Follestad. Jeg tar med et lite utdrag her av denne ætta, så en ser sammenhengen med disse to.

1. Bård Ottarsen, nevnt 1355.
2. Amund på Follestad, f. ca. 1360. Den første odelsmann på Follestad. Har eiet alle tre nabogårdene, Rebbestad, Barstad m.fl.
3. Ingeborg Amundsd. ca. 1405, g.m. Aksel i Fræna. De hadde barna Amund og Halstein.
4. Amund, ca. 1435, hadde barna
5. Tore, 1470, Ingebrigt, Ivar, Synnøve, Inga.
6. Ingebrigt Toresen, ca. 15? — 1594.
7. Halstein Ingebrigtsen Ramstad, ca. 1540 — 1614.
7. Tore Ingebrigtsen S. Vartdal, nevnt 1483.
8. Ingebrigt Toresen Sætre, S. Vartdal, ca. 1550 — 1607.
9. Rasmus Ingebrigtsen Myklebust. Store Rasmus 1588 — 1666.

Halstein Ingebrigtsen flyttet til Ramstad og hans datter ble gift med Amund Sjursen Ringstad, lensmann i Dale ca. 1564 — 1630. Se Ringstadætt. Halstein I. Ramstad var en meget rik og ansett mann, hadde jordegods foruten Ramstad, Ringstad, Furset, Vartal og i Sunndalsfjorden i Volda. Han var utsending til kongehyllingen i Oslo 1591. Men da han var 74 år, begikk han selvmord, og alt hans gods ble tildømt kongen. Dessuten betalte arvingene en annen gård for at han «allernådigst» skulle få bli begravet utenfor kirkegårdsmuren. De innløste senere godset. Om Rasmus Ingebrigtsen (Engelbretsen) Myklebust, se Skjong-slekta.

Hessen — Standal

III b. Lars Olsen Nørve var gift med Sidsel (Secilia) Andersd. Hessen, 1740 — 1822. Om hennes fars slekt, se foran: Synes, Ulla, Austnes, Hessen. Hennes mors slekt, Sidsel Olsd. f. Vedde, kan føres tilbake til Ole Endresen Store Standal. Deres sønn, Endre Olsen Standal, 1628—1690, var gift med Berthe Jetmundsd. Årskog i Hjørundfjord. Deres sønn, Ole

Endresen Store Standal, 1663—1713, ble i 1696 gift med Elling Veddes steddatter, Sidsel Hansd. Brathaug, d. 1738. Hennes foreldre var Sidsel Persd., 1630—1702, og Hans Nilsen Brathaug, 1625 — 1689. Moren ble senere gift med Elling Vedde, og etter Ellings død overtok steddatteren, Sidsel Hansd. og hennes mann, Ole Endresen, bruket på Vedde (byggslet) Sidsel og Oles datter, som også het Sidsel, 1703 — 17? ble gift med Anders Olsen Hessen, 17? — 1750, og deres datter, Sidsel Andersd. Hessen, 1740—1822, ble i 1759 gift med Lars Olsen Nørve 1735—1818.

Ytterland — Vatne

Knut Larsen Nørve, sønn av Sidsel og Lars Olsen Nørve, ble i 1802 gift med Anne Marie Larsd. Ytterland 1781—1813. Hennes foreldre var Lars Olsen Ytterland, 1750—1800, og Mali Pedersd. Rørvik 1755 — 18? Lars Olsen Ytterlands far var fra den gamle slektsgården Vatne i Vatne. Det var to garder, Øvre og Nedre Vatne, som ved giftermål var knyttet til hverandre med gamle slektskapsband. Dokumenter viser at det er en odelslekt som satt på gammel odel fra 1400-tallet. Vi kjenner navnene Nils og Arne på Vatne, som betaler skatt på jordegods i 1520, og i 1516 er der en Arne Jonsen på Vatne som er nevnt som lagrettemann. Andre navn er Jon Jetmundsen Vatne 1560 — 1625, g.m. Inge Rasmusdatter. Deres sønneatter, Ingeborg Olsd. Vatne, ble i 1716 g. m. Arne Olsen Vatne, 1692 — 17? Deres sønn, Ole Arnesen Vatne ble i 1750 g.m. enken etter Lars P. Ytterland, Anne Marie, f. Høegh, og de hadde da gården på Ytterland.

1. Knut Olsen Vatne, 1580—16. .
2. Jon Jetmundsen Vatne, 1560 — 1625, g.m. Inge Rasmusdtr. Vatne.
3. Oluf Jonsen Vatne.
4. Ingeborg Olufsdtr. Vatne, g.m. Arne Olsen Vatne, 1692 — 17. . .
5. Ole Arnesen Vatne Ytterland, 1720—92, g.m. Anne Marie Pederdsdtr. Høegh Ytterland, ca. 1716 — 1772.

På den andre Vatnegården har vi navnene:

1. Knut Olsen Vatne, 1580—16..
2. Styrk Knudsen Vatne, 1617—1680, lensmann.
3. Oluf Styrksen Vatne, 1649—1705, g. m. Marte Arnesdtr. Vatne.
4. Arne Olufsen Vatne, 1692—17.. g.m. Ingeborg Olsdtr. Vatne.
5. Ole Arnesen Vatne Ytterland, 1720—1792, g.m. Anne Marie Høegh Ytterland, ca. 1716 — 1772 (enke etter Lars P. Ytterland.)
6. Lars Olsen Ytterland, 1750 —1800, g.m. Mali Pedersdtr. Rørvik, 1755—18..
7. Anne Marie Ytterland, 1781 — 1813, g.m. Knut Larsen Nørve, 1771 — 1826.

— — —
Rørvik

1. Sjur Olsen Rørvik, ca. 1550—1625.
2. Nils Sjursen Rørvik, ca. 1580—1660.
3. Peder Nilsen Rørvik, ca. 1614—1680, g.m. N. N. Andersdtr.
4. Knut Pedersen Rørvik, 1660—1716, g. m. Ingeleiv Knutsdtr. Austnes.
5. Peder Knutsen Rørvik, 1716—1756 g.m. Brit Olsdtr. Farstad.
6. Mali Pedersdtr. Rørvik, 1755—18.. g.m. Lars Olsen Ytterland, 1750—1800.
7. Anne Marie Larsdtr. Ytterland, 1781—1813, g.m. Knud Larsen Nørve, 1771—1826.

Austnes

1. Aslak Gundersen Austnes, ca. 1550—1630, av (Synes-ætt).
2. Gunder Aslaksen Austnes, 1580—1640.
3. Iver Gundersen Austnes, 1616—1680.
4. Knut Iversen Austnes, 1654—....
5. Ingeleiv Knutsdtr. Austnes, g. m. Knut Pedersen Rørvik 1660—1716.

6. Peder Knutsen Rørvik, 1716—1756, g.m. Brit Olsdtr. Farstad, 1720—17..
7. Mali Pedersdtr. Rørvik, g. m. Lars Olsen Ytterland.

*Mali Rørvik Ytterlands slekt
Åkre—Lausund—Farstad.*

1. Knut Olsen Åkre, 1570—1650.
2. Ole Knutsen Lausund, 1613—1690, g.m. Eli Larsdtr. Lausund.
3. Ole Olsen Ytre Farstad, 1650—1716, g. m. Berthe Rasmusdtr. Farstad.
4. Ole Olsen Farstad, 1691—1760, g. m. Synnøve Larsdtr. Molnes.
5. Brite Olsdtr. Farstad, 1720—17? g. m. Peder Knutsen Rørvik, 1717—1756.
6. Mali Pedersdtr. Rørvik, 1755—18.. g.m. Lars Olsen Ytterland, 1750—1800.
7. Anne Larsdtr. Ytterland, 1781—1813, g. m. Knut Larsen Nørve, 1771—1826.

Molnes

1. Peder Molnes, ca. 1550—1605.
2. Ole Pedersen Molnes, 1585—1655.
3. Ole Olsen Molnes, 1615—1660, g. m. Ingeborg Larsdtr. Rørvik. 1626—1696.
4. Lars Olsen Molnes, 1656—1730, g. m. Brite Andersdtr. Rørvik, 1665—1730.
5. Synnøve Larsdtr. Molnes, 1691—1760, g. m. Ole Olsen Farstad.
6. Brite Olsdtr. Farstad, 1720—17? g. m. Peder Knutsen Rørvik, 1716—1756.
7. Mali Pedersdtr. Rørvik, 1755—18? g. m. Lars Olsen Ytterland, 1750—1800.
8. Anne Larsdtr. Ytterland, 1781—1813, g. m. Knut Larsen Nørve, 1771—1826.

Høegh—Holm

Opplysningene om slekten Høegh-Holm har jeg fått fra politimester Ola Kvalsund. Han begynner med Peder Larsen Gjørundsæter fra Ytterland, 1782—1855. Hans datter Marthe ble gift med Kristen Kristensen Skjong, 1807—1886, og derav datter Laurensen 1834—1899, ble gift med Knut Hansen Nørve, 1837—1916. Peders søster, Anne Marie Larsdtr., var gift med Knut Larsen Nørve, 1781—1813.

«Generasjon 5» i Hans Nørves trykte ættetavle står som 5. ledd ekteparet Ole Arnesen Ytterland, gift med Anne Pedersdtr. Høegh. Fra deres sønndatter Anne Larsdtr. Ytterland (1781—1826), går familiesambandet videre til Nørve-slekten.

Generasjon VII.

Lars Olsson Ytterland, 1750—1800, g. m. Mali Pedersdtr. født Rørvik ca. 1755.

Generasjon VIII:

Ola Arnesson Ytterland, 1720—1792. Han var født på garden Vatne i Vatne sokn g. m. Anne-Marie Pedersdtr. Høegh, f. ca. 1716 på handelsstedet Skuggen ved Nørvesundet, døde 13. september 1772. Anne Marie var først g. m. Lars P. Ytterland. Barn med Lars: Karen, f. 1745, og Else Kirstine f. 1747.

Barn med Ola: Lars Olsson, f. 1750. Arne Olsson, f. 1755. Peder Olsson, f. 1752. Ingeborg Olsdtr., f. 1757.

Generasjon IX.

Peder Hansson Høegh, 1680—1733.

Handelsmann i Skuggen («Borgund og Giske», b. 2, s. 379), g. m. Helvig Kirstine Christiansdtr. Holm, 1685—1747. Om hennes slekt, se s. 4 (Helvig ble g. 2. m. Rasmus Rasmussen Erstad, som overtok handelen i Skuggen. Ingen barn i dette ekteskapet. Derimot fem barn i ekteskapet med Høegh).

Peder Hansson Høegh var bror til den meget rike handelsmannen i Vegsund, Jørgen Hansson Høegh, f. ca. 1670, d. 1737. Generasjon X:

Hans (Nilsson) Høegh, f. ca. 1640—50, nevnt 16.—17... g.

m. N. N. Etter oppkallinga å dømme, kan hun ha hett Anne Marie.

Hans sin sønn Jørgen var i 1698 fullmektig hos fogden i Nordfjord. I 1711 er Jørgen nevnt som (midlertidig) fullmektig hos sorenskriveren på Sunnmøre.

Hans to søstre, den ene gift med borgermesteren i Horsens i Danmark, Jochum Rodenberg, den andre gift med kjøpmann i Horsens Peder Jørgensen Flensborg. Det ser ut til at disse to mektige svogerne har overtatt den handelsvirksomhet i Horsens, som Hans sin far hadde drevet. Og så har Hans foretrukket å slå seg ned i Norge, for det var jo i hin tid lett for dansker å oppnå velstand og makt.

En nær slektning var Jørgen Pedersen Høegh, kjøpmann i Horsens. Jørgens sønn Ove, tok sin mors slektsnavn Guldberg og kalte seg Ove Høegh-Guldberg. Ove ble en berømt mann, statsminister i Danmark og Norge, ble 11. oktober 1777 av kongen opphøyet i dansk adelstand.

Generasjon XI:

Nils Kalesen Høegh, 1601—1678. I sine yngre år var han slottsskriver på Stjernholm slott, nær Horsens. Seinere var han kjøpmann og rådmann i byen Horsens i Jylland, g. m. Maren Hansdtr. f. ca. 1610, døde 31. mars 1672.

Marens foreldre var Hans Knudsen, sokneprest i Horsens, f. i Kollerup, nær Horsens, ca. 1580, døde 1619. Navna Hans og Knut har vært brukt i Nørve-ætta heilt fram til vår tid. — Presten Hans Knudsen var sønn av Knut Jørgensen, som fra 1591 av var sokneprest i Kollerup og Vinslev, nær Horsens. Knut levde helt til 1637.

Nils Kalesen Høegh (se ovenfor) var en meget framstående mann. I Horsens kirke er framleis bevart gravsteiner over Nils og kona og over noen av slektningene deres. Likeså er bevart et portrett av Nils Kalesen Høegh, malt i 1634, da han var 33 år. Ola Kvalsund har nå (1967) et fotografi av portrettet. Portrettet viser at Nils Høegh har vært en flott kar.

Av Nils Kalesen Høegh sine barn kjenner vi — foruten generasjon X. Hans Høegh — to døtre, nemlig Anne Høegh, f. 1641, og Barbara Høegh, f. 1643. Om disse to døtrene og om

ektemennene deres, se ovenfor ved generasjon X. Flere av barna til Anne og til Barbara tok morsnavnet Høegh som slektsnavn. Av disse ættegreinene er der mange framstående menn både i Danmark og Norge. Fra Anne stammer bl. a. en dansk adelsætt de Lichtenhjelm. Og fra Barbara stammer en annen dansk adelsætt Høegh-Guldberg. (se i slutten av avsnittet om gen. X.)

Generasjon XII.

Kale Høegh den yngre, f. ca. 1560, bodde i Øbening i Slesvig, Sønder-Jylland. Vi finner han nevnt i et skattemanntall for Øbening i 1601.

Generasjon XIII.

N. N. Høegh, f. ca. 1520—30. Jeg har ikke hittil funnet han uttrykkelig nevnt i bevarte skriftlige kilder. Muligens ville man finne hans navn, hvis man foretok en nøyere gransking i de danske arkiver. Siden både generasjon XII. og generasjon XIV. har det ytterst sjeldne fornnavnet Kale, må der være ættesamband via generasjon XII.

Generasjon XIV.

Kale Høegh den eldre, f. ca. 1490—1500, bodde i Rentze i Tønder len i Sønder-Jylland, altså nær Øbening, hvor Kale den yngre bodde. Kale Høegh den eldre finner vi nevnt 1563 i en skatteliste for Tønder len. Av alle skatteyterne i Rentze er han den som betaler den største skatten, og det skulle tyde på at han var en velstående mann.

Så skal vi vende tilbake til generasjon IX, nemlig kona til Peder Hansson Høegh, Helvig Kirstine Christiansdtr. Holm.

Generasjon X.

Christian Andersson Holm (se «Borgund og Giske», bind 2, s. 378), døde ca. 1695, nevnt i 1689 med videre. Han var handelsmann og læge (badskjær), bodde i Skuggen ved Nørvesundet. G. m. Maren Christensdtr. Sommer, f. 1661, døde i 1715, skifte 4. juli 1715. Jeg har f.t. ikke opplysninger om faren Christen Sommer.

Sommer var en offisersslekt. Mange av denne slekten hadde embeter i hæren i Norge og i Danmark. Hvis også Christen var offiser, så har han formodentlig gjort tjeneste i Danmark. Jeg

har i alle fall ikke funnet ham nevnt blant norske offiserer i hin tid.

Christian A. Holm og Maren G. Sommer hadde seks barn:

Christen G. Holm, bodde i 1719 i Bergen.

Anders G. Holm, bodde i 1719 i København.

Jon (Jan?) G. Holm, bodde i 1719 i Amsterdam.

Jonas G. Holm, bodde i 1719 på Taskeberget, handelssted i Borgund, f. ca. 1691, døde i 1718, skifte 14. august 1719.

Helvig Kirstina G. Holm, 1685—1747, se om henne s. 1.

Zidselle Margrethe Holm, g. m. Henrik Low i Bergen.

Generasjon XI. Anders Holm.

Han bodde visstnok i eller i nærheten av Fredrikstad, men for tiden har jeg ikke nærmere opplysninger om ham.

Alesund 17.8. 1967.

Ola Kvalsund (sign.)

Volsdal

Hans Knudsen Nørve, 1805—1885 ble i 1829 g. m. Ingeborg Laurens Petrine Volsdal, 1807—1879. Hun var datter av Knut Iversen Volsdal, 1766—1843, og Synnøve Mikkelsdtr. f. Bjørkevåg, 1758—1839.

Knut Iversen Volsdal var sønn av Iver Knudsen, 1722—1773, som kjøpte gården Volsdal av Ulrik Wingaard 3. januar 1762. Hvor Iver Knudsen kom fra, vites ikke. Han var først gift med Ragnhild Iversdtr. som døde 1764. Barn i første ekteskap var Lars og Brit. I 1765 ble han på nytt gift med Ragnhild Larsdtr. Molnes, 1738—1811. I dette ekteskapet var barna: Knud, Iver, Didrik, Laurens. Ved farens død i 1773 ble bruket delt mellom sønnen Lars av første ekteskap, som fikk ytre del, og enken Ragnhild som fikk indre del. Ragnhild ble senere gift med Tore Halvorsen, antakelig fra Haram. Ingen barn i dette ekteskap. Ragnhild døde i 1811 og Tore i 1817, og Ragnhild og Ivers sønn, Knud Iversen, overtok gården indre Volsdal i 1795. Han ble i 1792 gift med Synnøve Mikkelsdtr. Bjørkevåg fra Sula. Knud Iversen var en meget rik mann som eide flere går-

der rundt om på Sunnmøre. Således kan nevnes at han i 1810 av sorenskriver Bull kjøpte tre gårdsbruk på Molnes, Aletgården, Ellinggården og Dirikgården. Disse overgav han senere til sine døtre: Dorthe fikk Aletgården, og hennes etterslekt eier dette bruket fremdeles. Massi fikk Dirikgården og også hennes etterslekt eier dette bruket fremdeles. Petrine, som var gift med Hans Knudsen Nørve, fikk Ellinggården. Denne gården solgte sønnen Knud Hansen Nørve i 1875 til Peder Olsen Molnes for 1000 daler. Peder var bruker av gården. Hans etterslekt eier nu bruket. Knud Iversen Volsdal betalte 920 daler for alle tre gårder i 1810. Knud Iversen Volsdal døde 27. august 1843, og Synnøve Volsdal døde 9. november 1832.

Bjørkevåg—Volsdal

Knud Iversen var som tidligere nevnt gift med Synnøve Mikkelstr. Bjørkevåg. Hennes foreldre var Mikkel Mikkelsen og Anne Dorte Simonsstr. Begge var antakelig fra Nordfjord. I 1780 kjøpte de gåreda Bjørkevåg, den gang var det bare et bruk, og eides tidligere av fogden Alsing. Også Mikkel var en meget rik mann som eide flere gårder. Hans datter Synnøve ble i 1792 gift med Knud Iversen Volsdal.

Molnes—Rørvik—Lausund

Petrine Volsdals mor var fra Molnes på Vigra. Ragnhild var datter av Lars Eriksen Molnes, 1703—1744, og Ingeborg Larsstr. Hennes slekt kan føres tilbake til:

1. Peder Molnes, 1550—1603. Sønnen
2. Ole Pedersen Molnes, 1585—1655.
3. Ole Olsen Molnes, ca. 1625—1660, gift med Ingeborg Larsstr. Rørvik, 1626—1696.
4. Lars Olsen Molnes, 1656—1730, var g. m. Brite Andersstr. Rørvik, 1665—1730.
5. Ingeborg Larsstr. Molnes, g. m. Lars Eriksen Lausund.
6. Ragnhild Larsstr. Molnes, g. m. Iver Knudsen Volsdal.

Lausund—Molnes—Volsdal

1. Sjur Olsen Lausund.
2. Oluf Sjursen Lausund.
3. Erik Olufsen Lausund.
4. Lars Eriksen Lausund 1705—1744, g. m. Ingeborg Larsstr. Molnes.
5. Ragnhild Larsstr. Molnes 1738—1811, g. m. Iver Knudsen Volsdal 1722—1773.
6. Knud Iversen Volsdal 1767—1843, g. m. Synnøve Mikkelstr. Bjørkevåg 1751—1832.
7. Ingeborg Petrine Volsdal 1807—1879, g. m. Hans Knudsen Nørve 1805—1886.

1. Nils Lausund.
2. Lars Nilsen Lausund.
3. N. N. Larsstr. Lausund, g. m. Erik Olufsen Lausund, f. 1666.
4. Lars Eriksen Lausund Molnes 1705—1744, g. m. Ingeborg Larsstr.
5. Ragnhild Larsstr. Molnes, g. m. Iver Knudsen Volsdal.
6. Knud Iversen Volsdal, g. m. Synnøve Mikkelstr. Bjørkevåg.
7. Ingeborg Petrine Volsdal, g. m. Hans Knudsen Nørve.

Knut Hansen Nørve 1837—1916 var gift med sin tremenning Laurens Kristensstr. Skjong 1834—1899. Hennes foreldre var Kristen Kristensen Skjong 1807—1886, og Marte f. Gjørundsæter, datter av Peder Larsen Gjørundsæter fra Ytterland, og Siri Larsstr. f. Søvikreit.

Laurenses farfar, Kristen Rasmussen Stadsnes, kjøpte bruket på Skjong i 1807, det som seinere er kalt Kristengården.

Slekten kan vi føre tilbake til den kjente bondeføreren Rasmus Engelbretsen Myklebust, ca. 1588—1666. Om Store-Rasmus, som han ble kalt, er det skrevet så mye at jeg bare kan ta et lite utdrag her. Se ellers Bygdebok for Haram ved M. Rogne.

Rasmus var sønn av Engelbret (Ingebrigt) Toresen Sætre på Vartdal, og var av Follestad-ætta. Bevis på det er bl.a. at han eide part i odelsgoods som tilhørte denne ætta: Sætre, Mork og Hagen på Vartdalstranda, og navnene Ingebrigt og Rasmus var meget brukt i Follestad-ætta.

Rasmus ble gift med enken etter Peder Myklebust i Haram, og Rasmus flyttet til Haram og tok etter tidens skikk navnet Myklebust etter gården de bodde på.

Han var en dyktig mann på sjø og på land, i skrift og i tale, og ble snart en fører for bøndene, lagrettemann til ca. 1650, og så lenge tidene var bra, gikk alt godt. Men så ble det uår på land og på sjø i flere år på rad. Fisket og kornhøsten slo feil, samtidig som skattene ble mer og mer tyngende. Der var ikke minst på Sunnmøre en gjeng av innflyttede korruperte embetsmenn, danske og tyske, som skulle bli rike i en fart, og de slo under seg den ene gården etter den andre, så bøndene måtte sitte som leilendinger på sine gamle odelsgårder. (Også Nørve ble solgt da). Rasmus begynte da å kontrollere embetsmennenes regnskap, og fant snart ut at det svært ofte var ulovlige skatter og gamle tidligere betalte regninger de benyttet seg av. Da det ikke nyttet å klage her i landet, embedsmennene beskyttet hverandre, reiste Rasmus til «landsfaderen» i København, den gang Fredrik III. Og kongen tok vel imot han og lofte å rette på tingene, men lite eller intet ble gjort.

Da Rasmus var der for tredje gang, lofte virkelig kongen å ta seg av saken. Rasmus måtte komme til herredagen i Kristiania neste sommer og ha med vitner og beviser. Og Rasmus og to andre velaktede menn møtte opp. Med seg hadde de et forseglet dokument hvor ca. 100 bønder hadde satt navn eller bumerke på. Men til all ulykke for Rasmus møtte ikke kongen opp. Han var blitt hindret av en krig, og saken ble overlatt til Rasmus' verste fiender som dømte han til døden som opprører. Det ble klaget på dommen, og den ble omgjort til at «Rasmus Engelbretsen Møchelbustad bør på Akershus slott at straffes i jern og arbeide hans livstid».

Rasmus var alt en gammel mann da, og om han døde på Akershus eller slapp fri, er ikke helt sikkert, men der kom bedre tider. Hans verste fiender døde eller ble avsatt, og der

kom skikkelige folk i stedet. I et dokument datert 13. februar 1662, het det at Store-Rasmus «vorde hans fengsel befritt».

Bygdefolket har reist en bautastein over han på Myklebust — en stor mann og høvding som levde i Norges verste trengselstid, og derfor fikk så ublid en skjebne.

Sønnen Rasmus Rasmussen Myklebust, ca. 1616—1698, fikk leve i fred for embetsmennene. I Bygdebok for Haram hvor jeg har tatt dette fra, står det at han var den rikeste mann i Haram, en drivende mann på sjø og på land, sterk og klok, flink å skrive, lese og føre regnskap, og ble sett opp til som den fremste av bøndene i Haram.

Han er nevnt som lagrettemann 1667—93, og var kirkeverge eller regnskapsfører for Roald og Haram kirker, et kongelig ombud som bare prester og skriftlærde kunne få på den tid. I 1681 fødte han 36 kyr og 3 hester. Han døde i 1698, 82 år gammel.

I 1644 ble han gift med Anne Eriksdtr, datter til lensmann Erik Nesje, sønn av lensmann Anders Hansen Nesje av Aske Nesje-slekt. Rasmus R. Myklebust hadde mange barn og stor etterslekt. Her skal bare nevnes:

Myklebust—Skjone

1. Rasmus Engelbretsen Myklebust, ca. 1588—1666, g. m. enke etter Peder Myklebust., *N.N. Stønkull. Fongjord, lensøe i Grytten*
2. Rasmus Rasmussen Myklebust ca. 1616—1698, g. m. Anne Eriksdtr. Nesje.
3. Ragnhild Rasmusdtr. Myklebust, g. m. Rasmus Jonsen Myklebust.
4. Kirsti Rasmusdtr. Myklebust 1677—1720, g. m. Hans Hansen Sæter (Gjøsundsæter) ca. 1680—1720.
5. Anne Hansdtr. Gjøsundsæter, g. m. Knut Olsen Valderhaug 1715—1745.
6. Rasmus Knudsen Valderhaug Stadsnes 1743—1878 g. m. Mette Olsdtr. Lykken, f. 1735.

7. Kristen Rasmussen Stadsnes 1765—1821, kjøpte Skjong i 1807, g. m. Ellen Jensdtr. Giskeødegaard f. 1778.
8. Kristen Kristensen Skjong 1807—1886, g. m. Marte Pedersdtr. Gjøsundsæter, f. 1804.
9. Laurens Kristendtr. Skjong 1834—1899, g. m. Knud Hansen Nørve 1837—1916.

Gjøsundsæter—Skjong

Peder Larsen Gjøsundsæter 1782—1855, var fra Ytterland, sønn av Lars Olsen Ytterland og Mali Pedersdtr. Rørvik. De hadde tre sønner, hvorav Ole og Hans delte farsgården på Ytterland, mens Peder fikk gården Gjøsundsæter. Peders slekt på farssiden er derfor den samme som søsteren Anne Marie, som ble gift med Knud Larsen Nørve — se foran Ytterland, Vatne, Høegh, Holm, Rørvik.

Peder Larsen Gjøsundsæter 1782—1855 var gift med Siri Larsdtr. Søvikreit, 1780—1847, datter av Lars Sjursen Søvikreit, 1722—1788, og Marte Nilsdtr. f. Drønnesund. Peder og Siris datter, Marte Pedersdtr. Gjøsundsæter, ble gift med Kristen Kristensen Skjong, og deres datter, Laurens K. Skjong, ble gift med Knud Hansen Nørve.

Lars Sjursen Søvikreit 1722—1788, var sønn av Sjur Indreberg på Skodje.

Giskeødegård—Skjong

1. Peder Pedersen Giskeødegård 1693—1767, g. m. Eli Jonsdtr.
2. Jon Pedersen Giskeødegård 1727—1793, g. m. Ragnhild Olsdtr. 1740—1805.
3. Ellen Jonsdtr. Giskeødegård, g. m. Kristen Rasmussen Skjong.
4. Kristen Kristensen Skjong, g. m. Marte Pedersdtr. Gjøsundsæter.
5. Laurens Kristendtr. Skjong, g. m. Knud Hansen Nørve.

Fra Finnes i Hjørundfjord før 1924.

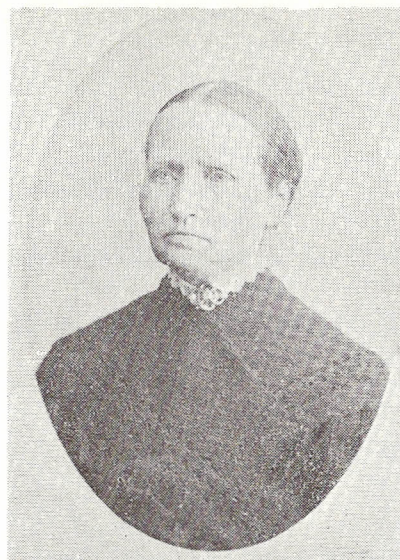
Til mors 82 årsdag fra Anna og Knud.

*Minderne fra svundne dage
kaller nu dig her tilbake
fra din barndomsskjønne egn
og i ly av hjemmets hegn,
der du lekte, der du sprang
glad og lett på bø og vang.
Gjennem gleden, gjennom leken
som en mektig alvorspreken
stemte her naturen inn
dype toner i ditt sinn.
Hjørundfjord med tårn og tinn
og med fjordens dype øie
vinker i regnbueskinn
skjønn ved avglans fra det høie.
Grønne strender, lyse lider
under fjellets bratte sider,
elvedur og fossesang,
lokk og lek og bjelleklang.
Alltid sto det for din sans
i sin underfulle glans,
alltid fulgte det dig siden
uforandret gjennom tiden,
lyser gjennom solfallsgløden
signende i aftenrøden,
som et billed rikt og godt,
fra din barndoms drømmeslott.*

VII

Hans Knudsen Nørve, 1862—1949, ble 30. juni 1885 gift med Karoline Olsdtr. Finnes, 1863—1946. Hennes foreldre var Ole Rasmussen Finnes, 1833—1905, og Anne Jonsdtr. f. Skylstad, 1833—1923.

Ole Rasmussens slekt:

Anne J. Finnes.
1833—1923.

Ole R. Finnes.
1833—1905.

Finnes — Arnegarden.

1. Arne Olsen f. ca. 1641 d. etter 1712. Han kom til Finnes i 1687. Bygslet først gården «den Knut forlod» og kjøpte den siden. Var gift med Marthe Olsdtr. Standal, d. 1711. Datter
2. Randi Arnesdtr. Finnes, 1694—1765, g. m. Ole Olsen Skylstad, 1694—1745. Han «skaut ein bjønn» i 1734.
3. Ole Olsen Finnes, 1721—1761, g. m. Anne Olsdtr. Skjåstad, 1722—1787. «Han skaut ein ulv» i 1749.
4. Ole Olsen Finnes, 1753—1821. Lagrettemann og prestens medhjelper. Gift i 1798 med Brit Rasmusdtr. Rørstad, 1767—1840. Annet ekteskap —
5. Rasmus Olsen Finnes, 1806—1897, lagrettemann og medlem av herredstyret. Gift i 1828 med Kari Olsdtr. Mork, 1801—1866. Hun var kjent over hele Hjørundfjord for sin godgjørenhet.
6. Ole Rasmussen Finnes, 1833—1905, g. i 1860 m. Anne Ingeborg Jonsdtr. Skylstad, 1833—1923.
7. Karoline Olsdtr. g. m. Hans Knudsen Nørve.

Rørstad i Hjørundfjord.

1. Rasmus Hansen Rørstad, g. m. Anne Olsdtr.
2. Brit Rasmussen Rørstad, 1767—1840, g. m. Ole Olsen Finnes.
3. Rasmus Olsen Finnes, 1806—1897, g. m. Kari Olsdtr. Mork, 1801—1866.
4. Ole Rasmussen Finnes, 1833—1905, g. m. Anne Ingeborg Jonsdtr. Skylstad, 1833—1923.
5. Karoline Olsdtr. Finnes, 1863—1946, g. m. Hans Knudsen Nørve, 1862—1949.

Mork i Hjørundfjord.

1. Knud Jonsen Mork, 1761—...
 2. Ole Knudsen Mork, 1703—18...
 3. Kari Olsdtr. Mork, 1802—1866, g. m. Rasmus Olsen Finnes.
- Se videre Finnes.

Skylstad — Nedre Ljøen.

Ola Rasmussen Finnes var gift med Anne Ingeborg Jonsdtr. Skylstad. Hennes far var Jon Rasmussen fra N. Ljøen i Sunnlyven, 1806—1889. Han ble gift med en enke på Jo-garden i Skylstad, Brit Olsdtr. fra Øye. Hun var tidligere gift med Rasmus Rasmussen, 1743—1813, også fra Ljøen.

På Ljøen er der to bruk, Øvre og Nedre Ljøen. Tidligere var det ei grein av Austein-ætta-Flo som eide den. Refererer her fra boka «Sunnlyven og Geiranger» når det gjelder de eldste ledd.

Hågen Flo av Austein-ætta hadde to døtre som fikk Ljøen. Datteren

1. Helga Hågensdtr. Flo var g. m. Anders Davidsen Nesi fra Nordfjord. Deres sønn
2. Jon Andersen, ca. 1570, d. etter 1612, fikk Nedre Ljøen.
3. Rasmus Jonsen, N. Ljøen, 1602—1675.
4. Jon Rasmussen, N. Ljøen, ca. 1621—...

5. Rasmus Jonsen, N. Ljøen, 1687—1765, g. m. Anne Larsdtr. Sve, 1698—1775.
6. Ole Rasmussen, N. Ljøen, 1724—1765, g. m. Berte Pedersdtr. Ringstad.
7. Rasmus Olsen, N. Ljøen, 1758—1827, g. m. Ingeborg Ingebrigtsdtr., Ø. Ljøen.
8. Jon Rasmussen, N. Ljøen, g. m. Brit Olsd. Øye Skylstad.
9. Anne Ingeborg Jonsdtr. Skylstad, g. m. Ola Rasmussen Finnes.
10. Karoline Olsdtr. Finnes, g. m. Hans Knudsen Nørve.

Hågen Flo — Øvre Ljøen.

1. Guro Hågensdtr. Flo, g. m. Olav Rasmussen Brekke.
2. Knut Olsen Brekke.
3. Ingebrigt Knutsen, Ø. Ljøen, 1585—1630.
4. Ole Ingebrigtsen, Ø. Ljøen, ca. 1615—1680.
5. Ingebrigt Olsen, Ø. Ljøen, ca. 1635—1710, g. m. N. N. Rasmusdtr., N. Ljøen.
6. Rasmus Ingebrigtsen, Ø. Ljøen, 1674—1750, g. m. Marte Jensdtr. Y. Bjørdal, 1687—1757.
7. Ingebrigt Rasmussen, Ø. Ljøen, 1719—1799, g. m. Malene Larsdtr. Flydal, 1729—1789.
8. Ingeborg Ingebrigtsdtr., Ø. Ljøen, g. m. Rasmus Olsen, N. Ljøen, 1758—1827.
9. Jon Rasmussen, N. Ljøen, 1806—1889, g. m. Brit Olsdtr. Øye Skylstad.
10. Anne Ingeborg Jonsdtr. Skylstad, 1833—1923., g. m. Ole Rasmussen Finnes, 1833—1905.
11. Karoline Olsdtr. Finnes, g. m. Hans Knudsen Nørve.

Skylstad — Flydal.

Ole Rasmussen Finnes var g. m. Anne Ingeborg Skylstad. Hennes far het Jon Rasmussen Skylstad, 1806—1889, fra N. Ljøen i Sunnlyven. Han ble gift med enken etter Brit Olsdtr. f. Øye, 1799—1864. Opprinnelig stammer de begge fra Skylstad, og jeg tar derfor denne slekt først:

1. Ole Jonsen Skylstad, ca. 1570—1640.
2. Jon Olsen Skylstad, 1604—1662.
3. Ole Jonsen Skylstad, 1641—1707. Han eide foruten Skylstad, part i Nordang, Rise og Øye, og var den rikeste mann i Hjørundfjord på den tid. Var lagrettemann. Han var gift med Mali Rasmusdr. Vatne, d. 1737, av Synes—Bjørkedalsætt.
Hennes far var Rasmus Eilivsen Vatne, 1610—92, Ørsta, sønn av Eiliv Sæmundsen Vatne, 1560—1640, og Ragnhild Rasmusdr. fra Vatne i Vatne. Eilivs foreldre var Sæmund Erlendsen Bjørkedal av Godøy-ætt, og Solveig Eilivsdtr. Synes, se Synes-ætta.
Ola Jonsen Skylstad og Mali Rasmusdr. hadde mange barn. Eldste sønn Jon fikk Skylstad, datteren Kari ble gift med Bård Jonsen Øye (se Øye), mens en yngre sønn,
4. Lars Olsen, 1694—1766, kom til Flydal i Geiranger. Han ble gift med Ingeborg Pedersdr. Flydal, 1696—1764, datter av Peder Larsen Flydal, 1660—1742, og Marte Halkjeldsdr. f. Vesterås, d. 1730. Deres datter
5. Malene Larsdr. Flydal, 1729—1781, ble gift med Ingebrigt Rasmussen, Ø. Ljøen, 1719—1799. Deres datter
6. Ingeborg Ingebrigtsdr. ble gift med Rasmus Olsen, N. Ljøen, 1758—1827. Deres sønn
7. Jon Rasmussen, N. Ljøen, 1806—1899, ble g. m. enken Brit Olsdr. Skylstad, f. Øye. Deres datter
8. Anne Ingeborg Jonsdr. Skylstad, 1833—1923, ble g. m. Ola Rasmussen Finnes, 1833—1905.
9. Deres datter Karoline Olsdr. Finnes, 1863—1946, ble i 1885 g. m. Hans Knudsen Nørve, 1862—1949.

Øye.

Brit Olsdr. f. Øye var først g. m. Ola Rasmussen Skylstad fra Ljøen. Han døde i 1813, og Brit ble seinere g. m. hans søskenbarn, Jon Rasmussen fra Ljøen, 1806—1889. Brit var den yngste av en søskenflokk på 10, hvorav 9 vokste opp. Hennes foreldre var Ola Jonsen Øye, 1748—1813 og Anne Larsdr. Nordang, f. 1766.

Ola Jonsen Øyes slekt:

1. Aamund Knutsen Øye, nevnt 1605—1630. Han har navnet Barstad knyttet til navnet sitt og la odellsskatt i Barstad 1621, så han har hatt samband med storættene der. Sønnen
2. Bård Aamundsen Øye, f. ca. 1613, d. ca. 1694.
3. Jon Bårdsen Øye, ca. 1646, d. etter 1700, g. m. Mali.
4. Bård Jonsen Øye, ca. 1690—1729, g. m. Kari Olsdr. Skylstad, ca. 1688—1763.
5. Jon Bårdsen Øye, 1716—1796, gift i 1736 med Klara Olsdr. Skår, 1708—1782. Han var lagrettemann.
6. Ola Jonsen Øye, 1748—1813, g. i 2. ekteskap m. Anne Larsdr. Nordang, f. 1766, g. 1790.
7. Brit Olsdr. Øye Skylstad, 1799—1864, g. m. Jon Rasmussen Ljøen Skylstad, 1806—1889.

Skylstad — Øye.

Kari Olsdr. Skylstad var g. m. Jon Bårdsen Øye, 1690—1729. Hun var datter av Ola Jonsen Skylstad, 1642—1707, og Mali Rasmusd. Vatne, 1737—1772, og søster til Lars Olsen Skylstad som ble gift til Flydal i Geiranger (se Synes-ætta).

1. Ola Jonsen Skylstad, 1570—1640.
2. Jon Olsen Skylstad, 1604—1662.
3. Ola Jonsen Skylstad, 1642—1707, g. m. Mali Rasmusdr. Vatne.
4. Kari Olsdr. Skylstad, ca. 1688—1763, g. m. Bård Jonsen Øye, 1690—1729. Se Øye foran.

Skår — Viddal.

Klara Olsdr. Skår, 1708—82, som var g. m. Jon Bårdsen Øye, 1716—96, var datter av Ole Olsen Skår. Han var fra Viddal, men brukte Skår. Han var g. m. Brite. Hans slekt:

1. Styrker Nilsen Viddal, ca. 1560—1616.
2. Ole Styrkersen Viddal, ca. 1600—1682.

3. Ole Olsen Viddal, ca. 1626—1695, g. m. Brit Pedersdtr. Sellereite, ca. 1603—1688.
4. Ole Olsen Viddal Skår, 1655—1730, g. m. Brite?
5. Klara Olsdtr. Skår, 1708—1782, g. m. Jon Bårdsen Øye, 1716—1796.

Otterdal i Hornindal.

1. Jetmund Olsen g. m. Birgitte Otterdal, ca. 1580—1650.
2. Ole Jetmundsen Otterdal, ca. 1615—1665.
3. Gunhild Olsdtr. Otterdal, ca. 1638—1725, g. m. Harald Olsen Otterdal, ca. 1637—1706.
4. Knut Haraldsen Otterdal, ca. 1667—1735, g. m. Ingeborg Larsdtr. Hjelle, ca. 1676—1735.
5. Lars Knutsen Otterdal, ca. 1716—1800, g. m. Synnøve Rasmusdtr. Frislid, ca. 1715—1810. L. K. Otterdal kom fra Hornindal i Nordfjord og ble den første omgangsskolelærer i Hjørundfjord. Han kjøpte seinere et bruk på Nordang, og brukte da Nordang-navnet. Datteren
6. Anne Larsdtr. Nordang, f. 1766, ble g. m. Ole Jonsen Øye, 1748—1813.
7. Brit Olsdtr. Øye, 1799—1864, ble gift på Skylstad, først med Ola Rasmussen Ljøen Skylstad, som enke etter han, ble hun g. m. Jon Rasmussen fra Nedre Ljøen. Deres datter
8. Anne Ingeborg Jonsdtr. Skylstad ble g. m. Ole Rasmussen Finnes.

Melheim Frislid

1. Oluf Hardbog, ca. 1390. Slekten eide en bygard i Bergen. Hardboggarden.
2. Bård Olsen, ca. 1420, Melheim.
3. ? Bårdsdtr. Melheim, g. m. Sjur Torsen, ca. 1450.
4. Ole Sjursen Melheim, ca. 1840.
5. Guri Olsdtr. Melheim, g. m. Ole Olsen Melheim, ca 1510—1580.

6. Steffen Olsen Melheim, ca. 1550—1630.
7. Harald Steffensen Melheim, ca. 1580—1634, g. m. Gjertrud Rognes.
8. Lars Haraldsen Melheim, ca. 1621—1695.
9. Nils Larsen Frislid, ca. 1649—1720, g. m. Synnøve Rasmusdtr. ca. 1653—1733.
10. Rasmus Nilsen Frislid, ca. 1715—1810, g. m. Magnhild Jonsdtr.
11. Synnøve Rasmusdtr. Frislid, ca. 1715—1810, g. m. Lars Knudsen Otterdal Nordang, 1716—1800.
12. Anne Larsdtr. Nordang, f. 1766, g. i 1790 m. Ola Jonsen Øye, 1748—1813.
13. Brit Olsdtr. Øye Skylstad, 1799—1864, g. m. Jon Rasmussen fra Nedre Ljøen, 1806—1889.
14. Anne Ingeborg Jonsdtr. Skylstad, 1833—1923., g. m. Ola Rasmussen Finnes, 1833—1905.

Flo — etter M. Kruse Bjørge.

Erlendslekta på Flo i Stryn er etter alt å dømme meget gammel og synes å skrive seg fra en Erlend Raud som var lendermann og fulgte med kong Håkon Håkonsen på hans tog til Suderøyene og Skottland i 1262. (Sønn av Arne på Korsbrekke?)

Han og hans etterslekt eide i Flo. Så er der et mellomrom fra 1328 til 1466 som vi ikke vet noe om. Da dukker der opp noen nye Erlend-folk, som eier i Flo, og som både etter jordegods og navneskikk må antas å høre til Erlend-slekta.

I ætta var der mange prester og en sønn av Erlend Raude var erkebisp Jon Raude av Flo på Magnus Lagabøters tid. Erkebisp 1268—1282. Han var en myndig mann, som kjempet for at kirke og stat skulle være likeverdige og ble kalt «den standhaftige». Han ble respektert av kong Magnus, men da den unge Erik ble konge, ble han lyst utlæg av kongens formyndere, og sammen med to bisper måtte han rømme til Sverige, hvor han døde samme år, — i desember 1282, 72 år gammel.

1. Erlend på Flo, f. ca. 1410.
2. Gislaug Erlendsdtr. f. ca. 1430, eide i Flo 1466, g. m. Colbein Eilivsen.
3. Erlend Colbeinsen Flo, f. ca. 1460, nevnt i 1520, bet. 9 lodd sølv og 3 lodd for jordegods, nevnt på Stryntinget 1543.
4. Colbein Erlendsen Flo, f. ca. 1490, nevnt 1520, 5 lodd sølv og 10 lodd for jordegods.
5. Erlend Kolbeinsen Flo. «Hans forfedre hadde alltid fulgt Bjørdal uten all påtale», sies det i 1757. Gislaug Erlendsdtr. Flo, se pt. 2 ovenfor, var g. m. Colbein Eilivsen. Hans far hette Eiliv Pedersen, f. ca. 1400. Hans far hette Peder Haldorseh, f. ca. 1370.

Bjørdal ytre.

Gården Bjørdal i Sunnylvn eides av Flo-ætta i Stryn helt fra Middelalderen, og det var folk av denne ætta som drev gården. Den første vi kjenner til som var her var:

1. Elling Ytre Bjørdal, ca. 1545—1610.
2. Johannes Ellingsen Bjørdal, ca. 1575—1650. Løste ut en part i 1599 av Oluf Colbeinsen Flo og Oluf Eriksen Flo. Resten av gården ble kjøpt av brødrene Peder og Johannes Ellingsønner i 1601 for 20 riksdaler. Med dette var hele gården kommet på brukernes hender.
3. Anders Johannesen Bjørdal, 1603—1682.
4. Jens Andersen Bjørdal, ca. 1640—1692, g. m. Ågot Ivarsdtr., Y. Bjørdal.
5. Marte Jensdtr. Bjørdal, ca. 1687—1757, g. m. Rasmus Ingebrigtsen, Ø. Ljøen, 1674—1750.
6. Ingebrigt Rasmussen, Ø. Ljøen, 1719—1799, g. m. Malene Larsdtr. Flydal, 1729—1789. Se videre Ljøen.

Vesterås.

1. Jens Halkjeldsen Vesterås, ca. 1580—1640.
2. Gunder Jensen Vesterås, ca. 1620—1660.

3. Haldkjeld Gundersen Vesterås, ca. 1643—1688, g. m. Synnøve Andersdtr., 16...—1709.
4. Marte Halkjeldsdtr. Vesterås, g. m. Peder Larsen Flydal, ca. 1660—1742.
5. Ingeborg Pedersdtr. Flydal, 1696—1764, g. m. Lars Olsen Skylstad, 1694—1766.
6. Malene Larsdtr. Flydal, 1729—1789, g. m. Ingebrigt Rasmussen, Ø. Ljøen, 1719—1799.
7. Ingeborg Ingebrigtsdtr. N. Ljøen, 1758—1827.
8. Jon Rasmussen N. Ljøen, 1805—1889, blir g. m. Brit Olsdtr. Skylstad, f. Øye, på Skylstad.
9. Anne Ingeborg Skylstad, 1833—1923, g. m. Ole Rasmussen Finnes, 1833—1905.

Ravn-ætta.

Var ei framstående norsk adelsætt som eide mange gårder i S. Sunnmøre bl.a. Her begynner vi med:

1. Anders Ravn, f. ca. 1310.
2. Marte Andersen Ravn, f. ca. 1340, lagrettemann 1367.
3. Anders Marteinsen Ravn, f. ca. 1370.
4. Marte Andersen Ravn, f. ca. 1400, g. m. Sigrid. Eiet gårdene Skeide, Ullstein Lillebø, Vik, Voksa, Halle og Vågen.
5. N. N. Marteinsdtr. Ravn, f. ca. 1440. Hun må ha vært bosatt på Skeide.
6. Datter Ingrid, f. ca. 1485, g. m. Amund Olavsen på Ringstad, f. ca. 1500, bosatt på Lånagården i Stranda.
7. Sjur Amundsen, f. ca. 1540, bodde på Helsem i Stranda, g. m. Sigrid, datter til Gamel i Dale. Gamels mor var Gunhild i Godø av Synes-ætt g. m. Sæmund Kolbeinsen Godø.
8. Amund Sjursen Ringstad, 1564—1630, g. m. datter av Hallstein Ingebrigtsen Ramstad (Follestadætt).

Arnunge-ætta på Giske.

Det er sagt at den gamle Giske-ætta er utdødd, og det er nok sant om en bare regner med mannssiden. Men på kvinnesi-

den lever nok mange ættlinger den dag idag. Men de er gått inn i nye slekter og har fått nye navn. I vår slekt vet vi sikkert om mange som stammer fra Jorunn Torbergsdtr. som ble gift med islendingen Ulf Uspaksen (Overå, Ringstad, Ljøen), og fra Pål Skaftesons to døtre: Ingebjørg som ble gift med Kolbjørn på Grebstad, og Sigrid, gift med Gudmund på Stadheim. — Jeg tar med et lite utdrag av Giske-ætta, så det viser sammenhengen med seinere ætter.

1. Finnvid, ca. 850.
2. Torarin Finnvidsen Bullbak.
3. Arnvid Torarinsen.
4. Arnmod Arnvidsen, ca. 986.
5. Arne Arnmodsen, g. m. Tora Torsteinsdtr. Galge.
6. Torberg Arnesen, ca. 990, g. m. Astrid Erlingsdtr. fra Sola.
7. Ogmund Torbergsen, forts. Giske-ætta.
8. Skofte Ogmundsen Giske, g. m. datter av Tord Foleson.
9. Pål Skoftesen (Aura-Pål). Han bodde mest på Aure i Sykkylven, g. m. Sigrid Torkelsdtr. på Fugl, Aurland i Sogn.
10. Deres barn: Nikolaus Kuvung på Giske, Sigrid, g. m. Gudmund på Stad, og
10. Ingebjørg, g. m. Kolbjørn Olavsen på Grebstad.
11. Sigrid Kolbjørnsdtr., g. m. Jon Asgautsen på Sylte i Vall-dalen.
12. Arne Jonsen Korsbrekke, g. m. Solveig, datter av Gamel på Velle og Tora Gudbrandsdtr. De hadde mange barn. Av disse nevnes her:
13. Magnhild Arnedtr. g. m. Bård på Barstad.
14. Bård Bårdsen på Barstad, g. m. Ragnhild Halvarddtr. i Lid.
15. Jon Bårdsen.
16. Bård Jonsen, nevnt 1403 på Synes.
17. Jon Bårdsen på Synes og Gunhild, g. m. Sæmund Kolbein-sen i Godøy. Se Sæmund-ætta.
18. Bård Jonsen på Synes, lagrettemann 1495 og 1516.
19. Eiliv Bårdsen Synes, nevnt 1526. Se videre Synes-ætta.

Arnunge-ætta på Giske, fortsatt.

- Ogmund Torbergsens søster
7. Jorunn Torbergsdtr. g. m. islendingen Ulf Uspaksen.
 8. Jon Ulfsen, Råsvoll ved Trondheimsfjorden.
 9. Erlend Jonsen (den heimalde).
 10. Torberg Erlendsen, bror av erkebisp Eysteinn i Nidaros.
 11. Erlend Torbergsen.
 12. Eirik Erlendsen, f. ca. 1170, Overå, g. m. Hjørdis Ivarsdtr. f. 1170, Opsvik. Iflg. muntlig tradisjon skal det være ni ættledd til neste mann:
 21. Ridder Erik på Overå. G. m. Ingeborg. Eirik f. ca. 1460.
 22. Ole Eriksen Overå.
 23. Elling Olsen Overå, kom til Langlo, f. ca. 1520.
 24. Peder Ellingsen Langlo, ca. 1550, nevnt 1603—13.
 25. Knut Pedersen Langlo, f. 1586, lensmann, g. m. Sigrid Pedersdtr.
 26. N. N. Knutsdtr. Langlo, g. m. Ivar Serkvidsen Helsem Hessegerde, f. 1603.
 27. Knut Ivarsen Hessegerde, f. 1645, g. m. Synnøve Arnedtr. Helsem, 1655—1740.
 28. Anne Knutsdtr. Hessegerde, 1680—1764, g. m. Lars Pedersen Sve, 1675—1743.
 29. Anne Larsdtr. Sve, 1698—1775, g. m. Rasmus Jonsen N. Ljøen, 1687—1765.
 30. Ole Rasmussen N. Ljøen, g. m. Berte Pedersdtr. Ringstad.

Ringstad i Stranda.

Berte (Brit) Pedersdtr. Ringstad, 1723—... som var gift med Ole Rasmussen N. Ljøen, 1724—1765, nr. 6 N. Ljøen, var fra Lånagarden på Ringstad.

Hennes slekt:

1. Steinar på Ringstad, f. ca. 1370.
2. Ivar Steinarsen Ringstad, f. ca. 1400, nevnt 1440.
3. Steinar Ivarsen Ringstad, f. ca. 1440.
4. Olav Steinarsen Ringstad, f. ca. 1470, nevnt 1520, da han

betalte 10 lodd sølv til erkebispen for broren, som begikk selvmord.

5. Amund Olavsens Ringstad, f. ca. 1510, g. m. Ingrid Martheinsdtr. Ravn.
6. Sjur Amundsen Ringstad, f. 1540, g. m. Sigrid, datter til Gamel i Dale. Godøy—Synes-ætt.
7. Amund Sjursen Ringstad, ca. 1564—1630, lensmann i Dale, g. m. datter av Hallstein Ingebrigtsen Ramstad av Follestad-ætta — Vartdalsgreina.
8. Gutorm Amundsen Ringstad, f. 1600.
9. Anne Gutormsdtr. Ringstad, 1630—1682, g. m. lensmann Peder Knudsen Langlo, 1634—93, bodde på Langlo — Lensmannsgården.
10. Knud Pedersen (Langlo), 1654—1719, arvet Ringstad, han var g. m. Anne Olsdtr. Rypdal, Tresfjord.
11. Peder Knudsen Ringstad, 1699—1757, g. m. Marte Nilsdtr. Heggen, 1702—1778.
12. Berte (Brit) Pedersd. g. m. Ole Rasmussen n. Ljøen.

Hessegjerde

1. Ivar Serkvidsen, f. 1603, kom fra Helsem (Sersjant-tunet). Han var g. m. N. N. Knutsdtr. Langlo (Lensmannsgården).
2. Knut Iversen Hessegjerde, f. 1645, g. m. Synnøve Arnedtr. Helsem, 1655—1740 (Lensmannsgården).
3. Anne Knutsdtr. Hessegjerde, 1680—1764, g. m. Lars Pedersen Sve, 1675—1743.
4. Anne Larsdtr. Sve, 1698—1775, g. m. Rasmus Jonsen N. Ljøen.

Helsem.

Arne Sjursen Helsem, f. 1621, var sønn av Sjur Amundsen Ringstad, som kom fra Ringstad til Helsem. Se Ringstad.

Arne var g. m. datter av Halkjel Ringstad. Halkjels far var Tore Halkjelsen Ringstad, 1580—1650.

Sve — Larsgården.

1. Peder Olsen Sve, 1644—90, var fra Overvoll, men ble g. m. enken etter Torstein Nilsen Sve. Hun var også fra Overvoll.
2. Lars Pedersen Sve, 1675—1743, g. m. Anne Knutsd. Hessegjerde, 1680—1764.
3. Anne Larsdtr. Sve, d. 1775, g. m. Rasmus Jonsen N. Ljøen, d. 1765.

Den Rogalandske kongeætt

1. Harald, konge i Agder og Rogaland
2. Vikar Kong Eylaug, herse i Sogn
3. Vatnar Torgerd g.m. Gylaug, herse i Sogn
- Snjall 4. Hjald g.m. Hervor Gylaugsdtr
5. Vedrar — Grim herse i Sogn
6. Bjørn Buna herse i Sogn gift med Velaug, datter av Vileng Skanagarskele og søster av *Jermund Gamle* — herse —
7. Ketil Flatnev, høvding på Suderøy ca. 800—887, gift m. Yngvild, datter til Ketil Vær herse på Ringerike.
8. Bjørn den Austrøne, landsnamsmann på Island, g. m. Gjarlaug, datter av Kjallak den gamle, herse i Jemteland.
9. Ottar, g. m. Gro Gjerlávsdtr. fra Bardastad.
10. Helge g. m. Nidbjørg, datter av Skottekongen Bjolan og Katlen, datter av Gange Rolv.
11. Osvir den vise, d. 1010, g. m. Tordis, datter av Tjodolv Låge.
12. Uspak, g. m. Asdis, datter til Torgrim Hafrodson og Ranveig Grotgardsd. av Håligaætta.
13. Ulv Uspakson, stallare hos Harald Hårdråde, d. 1066, g. m. Jorun, datter til Torberg Arneson Giske og Ragnhild, datter av Erling Skjalgson til Sola.
14. Jon Sterke på Rosvoll, lendermann.
15. Erlend Jonson Heimalde, lendermann.
16. Torberg Erlendson, d. 1188, bror av erkebisp Eystein.
17. Erlend Torgergson, deltok i korstoget 1217—18.
18. Erik Erlendson, g. m. Hjørdis Ivarsdtr. Opsvik frå Overå — se Opsvikætta.
19. Erlend Erikson på Overå ca. 1250

20. Olav Erlendson på Overå ca. 1280
21. Erik Olavson på Overå ca. 1310
22. Olav Erikson på Overå ca. 1330
23. Erik Olavson på Overå ca. 1360
24. Olav Erikson på Overå ca. 1390
25. Ridder Erik på Overå ca. 1410 omtalt 1440 g. m. Ingeborg Alvsdtr. en ridderdatter
26. Olav Erikson Overå ca. 1440
27. Erik Olavson, ca. 1460, på Overå, g. m. Elin Arnedtr.
28. Olav Erikson, på Overå 1490 g. m. N. N. Pedersdtr. Langlo
29. Elling Olavson Langlo ca. 1520
30. Peder Ellingson Langlo ca. 1550 nemnt 1603—13
31. Knut Pedersen Langlo 1586—1670 lensmann
32. Peder Knutsen Langlo 1634—1694 lensmann g. m. Anne Gutormsd. Ringstad 1630—1693.
33. Knut Pedersen Langlo 1654—1719 arvet Ringstad og tok navn etter gården, g. m. Anne Olsdtr. Rypdal, Tresfjord.
34. Peder Knutsen Ringstad 1699—1757 g. m. Marte Nilsdtr. Heggen 1702—1757.
35. Berte (Brit) Pedersd. Ringstad g. m. Ola Rasmussen N. Ljøen — 1724—1765.
Se videre N. Ljøen.

Etterord

Da jeg begynte med dette samlearbeidet om slekten vår, var det meningen bare å skrive for den nærmeste familie, og særlig første del — om Nørve — bærer tydelig preg av det. Men ettersom arbeidet skred fram, kom der såpass mange nye slekter inn, at jeg tenkte det mulig også kunne interessere andre og derfor kommer dette på trykk i noen flere eksemplarer enn fra først av tenkt.

Går vi langt nok tilbake i tiden, finner vi flere konger og andre historisk kjente personer og noen har jeg tatt med for å vise sammenhengen mellom eldre tider og oss som lever i dag. Men de fleste har vært bønder som har vært med i bondens arbeid for hus og heim — på land og på sjø, og i bygd- og samfunnsliv, og disse blir det som regel skrevet minst om. Og jeg vil gjerne slutte med et par vers av Anders Hovdens vakre sang «Fagert er landet».

*«Her ned i grunnen sveitten rann
trufast åt fedrane våre.
Her dei sin heim og hugnad fann,
dogga med smil og med tåre.
Her har det flødt ei såkornflod,
varm av vårt beste hjarteblod,
her har me grorbotn å veksa.*

*Signa då Gud vårt folk og land,
signa vårt strev og vår møda,
signa kvar ærleg arbeidshand,
signa vår åker med grøda!
Gud, utan deg den vesle urt
veiknar og visnar, bleiknar burt,
ver du oss ljuset og livet!»*